

Брюксел, 24 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

10284/22

Междуетноститутуционално досие:
2021/0366(COD)

ENV 618
CLIMA 289
FORETS 48
AGRI 264
RELEX 815
CODEC 927

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Съвета
Относно:	Проект за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на пазара на Съюза, както и за износа от Съюза на определени продукти, свързани с обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 – Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 17 ноември 2021 г. Комисията прие предложението си за регламент за предоставянето на пазара на Съюза, както и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и влошаване на състоянието на горите¹, известен като „регламентът относно обезлесяването“.
2. Настоящото предложение за регламент има за цел да гарантира, че продуктите, получени от някои стоки (кафе, какао, палмово масло, соя, говеждо месо и дървен материал), които се пускат на пазара на ЕС или се изнасят от ЕС, не са причинили обезлесяване или деградация на горите по време на тяхното производство.

¹ 14151/21 + ADD1–7.

3. Премества се Европейският парламент да гласува позицията си на пленарната сесия на 12 септември 2022 г. Европейският икономически и социален комитет приема становището си по предложението на 23 февруари 2022 г.

II. РАБОТА В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА

4. Секторът на околната среда беше определен като водещ по този текст, а на 12 януари 2022 г.² беше създадена ad hoc работна група³ („ad hoc работна група“) в съответствие с член 19, параграф 3 от Процедурния правилник на Съвета, която да включва експерти от различните заинтересовани сектори (околна среда, селско стопанство, горско стопанство, търговия и др.).
5. На 24 януари Комисията представи на ad hoc работната група своето законодателно предложение и придружаващата го оценка на въздействието. Съветът проведе два ориентационни дебати по регламента в състав „Селско стопанство и рибарство“ на 21 февруари и в състав „Околна среда“ на 17 март. Работната група ad hoc проведе общо 12 заседания и проведе обсъждания по същество по предложението.
6. Значителен напредък бе постигнат по време на френското председателство, което представи няколко компромисни текста по различните аспекти на предложението за регламент, по-специално по отношение на обхвата на регламента, определенията, пропорционалността на предложените разпоредби, административната тежест, свързана с прилагането на законодателния акт, и сътрудничеството с трети държави.
7. Първоначалното обсъждане в Комитета на постоянните представители на 8 юни даде възможност на председателството да вземе под внимание набелязаните от държавите членки елементи, които все още не са уредени в текста. Председателството също така предостави насоки относно определението за „деградация на горите“. След обсъжданията в Корепер на 8 юни ad hoc работната група заседава за последен път на 15 юни 2022 г., за да обсъди последните нерешени въпроси и да отговори на оставащите опасения, изразени от делегациите.

² Работна група ad hoc „Риск от обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, свързани с продукти, пуснати на пазара на ЕС“ (работна група „Обезлесяване“).

³ 5094/22.

8. В подготовка за заседанието на Съвета (Околна среда) на 22 юни на Корепер беше представен преработен проект за компромисен текст. На това заседание по-голямата част от делегациите изразиха подкрепата си за компромисния текст на председателството. Някои допълнителни предложения за формулировки, направени от някои делегации, не бяха приети, тъй като доведоха до различаващи се становища между делегациите. В заключение председателството информира делегациите, че текстът ще бъде представен на Съвета без изменения.

III. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА КОМПРОМИСНИЯ ТЕКСТ

9. По време на работата държавите членки подчертаха категорично необходимостта от намиране на компромис, с който да се постигне правилният баланс между амбицията и реализма на предвидените разпоредби. Те подчертаха и целта за получаване на ясен и незабавно приложим текст, който да гарантира пълна съвместимост с правилата на Световната търговска организация (СТО).

Приложно поле на регламента

10. Компромисното предложение възпроизвежда обхвата, предложен от Комисията за шестте обхванати стоки (кафе, какао, палмово масло, соя, говеждо месо и дървен материал), и на този етап акцентът се поставя върху горската екосистема. Обсъжданията подчертаха желанието да се гарантира, като първа стъпка, правилното прилагане на текста на тази основа, както и значението на оценката на необходимостта и осъществимостта от разширяване на този обхват до други стоки и екосистеми при първия преглед на текста в рамките на две години; подготвителната работа за този преглед следва да започне веднага след влизането на текста в сила.
11. Въпреки това бяха предложени редица допълнения към списъка на производните продукти на шестте стоки (посочени в приложение I), за да се осигури оптимално покритие на тези производни продукти, като се вземат предвид както екологичните предизвикателства, така и сложността на контрола, свързан с всеки продукт. По искане на държавите членки бяха изяснени и изискванията за фуражи от животни, пуснати на пазара или внесени в ЕС, за да се увеличи предвидимостта на регламента за операторите.

Определения

12. Държавите членки подчертаха категорично значението на наличието на ясни и приложими определения, основани, доколкото е възможно, на международно признати понятия. В този контекст голям брой определения бяха пряко вдъхновени от определенията, предложени от Организацията по прехрана и земеделие (ФАО).
13. Много делегации подчертаха по-специално необходимостта регламентът да обхваща не само обезлесяването, но и деградацията на горите, както и ясно и приложимо определение за деградация на горите да бъде включено в регламента. При липсата на международно признато определение по този въпрос обсъжданията позволиха да се определи точно и проверимо определение, първоначално съсредоточено, за ограничен период от време, върху структурните промени в горското покритие под формата на преобразуване на девствени гори в горски насаждения или други залесени земи. Това определение за деградация на горите позволява да се действа бързо, по незабавно измерим и проверим начин, по приоритетни въпроси от гледна точка на опазването на климата и биологичното разнообразие, въз основа на концепции, определени от ФАО в международен план. Разширяването на това определение ще трябва да бъде разгледано при първия преглед на текста.

Пропорционалност на предложените разпоредби и административна тежест

14. Компромисното предложение има за цел да изясни и опрости предвидената система за надлежна проверка, включително премахването на дублирането на задължения и възможността за обединяване на декларациите за надлежна проверка за малките оператори. Разпоредбите обаче предвиждат, че операторите, както и търговците, които не са МСП, продължават да участват пълноценно и активно във веригата на отговорност, за да се гарантира прилагането на ефективен и ангажиращ механизъм, като същевременно се намалява значително административната и финансовата тежест за операторите и държавите членки.

15. Що се отнася до мерките за контрол за операторите и търговците, бяха предложени многобройни разяснения относно задълженията на компетентните органи и въвеждането на основан на риска контрол с минимални количествени цели за контрол, които да бъдат въведени за продукти от държави с висок или стандартен риск. Предизвикателството е да се осигури хармонизирана рамка на европейско равнище, като същевременно се насочат контролните мерки, така че те да бъдат възможно най-ефикасни.

Сътрудничество с трети държави

16. И накрая, беше предложено да се изясни текстът относно системата за класифициране на държавите в рискови категории, за да се повиши нейната справедливост, прозрачност, обективност, предсказуемост и рамката за диалог с трети държави. Това също така дава възможност за консолидиране на легитимността и правната съвместимост на регламента като цяло, по-специално по отношение на правилата на СТО.
17. Освен това текстът беше значително укрепен по отношение на правата на човека. Добавени са няколко позовавания на Декларацията на ООН за правата на коренното население. По този начин текстът беше подсилен в областта на отчитането на интересите и последиците за коренното население, местните общности и дребните производители. Тези теми получиха значително внимание, тъй като са изброени в няколко части на текста.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

18. Съветът се приканва да одобри компромисния текст на председателството за общия подход, приложен към настоящата бележка. Общият подход ще бъде мандатът на Съвета за бъдещите преговори с Европейския парламент в рамките на обикновената законодателна процедура.

Проект за регламент на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на пазара на Съюза, както и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

¹ ОВ С, стр. [Служба за публикации: да се въведе номерът на становището]

² ОВ С, стр. [Служба за публикации: да се въведе номерът на становището]

- (1) Горите осигуряват голямо разнообразие от екологични, икономически и социални ползи, включително горски продукти от дървен материал и недървесни горски продукти, както и свързани с околната среда услуги от основно значение за човечеството, тъй като те са дом на по-голямата част от биологичното разнообразие на сушата на Земята. Те поддържат функционирането на екосистемите, спомагат за опазването на климатичната система, осигуряват чист въздух и играят жизненоважна роля за пречистването на водите и почвите, както и за съхраняването на водните запаси. Освен това горите осигуряват препитание и доходи за около една трета от световното население и тяхното унищожаване има сериозни последици за поминъка на най-уязвимите общности, включително коренното население и местните общности, които са силно зависими от горските екосистеми.³ Освен това обезлесяването и влошаването на състоянието на горите намаляват основните въглеродни поглъщатели и увеличават вероятността от предаване на нови болести от животните на хората.
- (2) Обезлесяването и влошаването на състоянието на горите настъпват с тревожни темпове. Според оценка на Организацията на ООН за прехрана и земеделие между 1990 г. и 2020 г.⁴ в целия свят са изчезнали 420 милиона хектара гори — около 10 % от останалите гори в света и площ, по-голяма от Европейския съюз. Обезлесяването и влошаването на състоянието на горите от своя страна са важни фактори за глобалното затопляне и загубата на биологично разнообразие — двете най-важни екологични предизвикателства в днешно време. И все пак, всяка година светът продължава да губи 10 милиона хектара гори.
- (3) Обезлесяването и влошаването на състоянието на горите допринасят за глобалната свързана с климата криза по много начини. Най-важното е, че те увеличават емисиите на парникови газове чрез свързани с тях горски пожари, като капацитетът за поглъщане на въглерод се премахва трайно, намалява се устойчивостта на засегнатия район спрямо изменението на климата и значително се намалява биологичното му разнообразие. Само обезлесяването е причина за 11 % от емисиите на парникови газове⁵.

³ Съобщение на Комисията от 27 юли 2019 г. „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, COM(2019) 352 final.

⁴ ФАО, Global Forest Resource Assessment 2020 („Оценка на световните горски ресурси от 2020 г.“), стр. XII, <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en>.

⁵ IPCC, Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems („Изменението на климата и земята: специален доклад на Междуправителствения комитет по изменението на климата относно изменението на климата, опустиняването, влошаването на качеството на земите, устойчивото управление на земята, продоволствената сигурност и потоците на парникови газове в сухоzemни екосистеми“), <https://www.ipcc.ch/srccl/>.

- (4) Влошаването на климата води до загуба на биологично разнообразие в световен мащаб, а вследствие на загубата на биологично разнообразие изменението на климата се задълбочава; те са неразривно свързани, както потвърждават последните проучвания. Биологичното разнообразие спомага за смекчаване на изменението на климата. Насекомите, птиците и бозайниците играят ролята на опрашители и разпространители на семена и могат да спомогнат за по-ефективно пряко или косвено съхранение на въглерода. Горите също така осигуряват непрекъснато допълване на водните ресурси и предотвратяване на суши и техните вредни последици за местните общности, включително коренното население. Драматичното ограничаване на обезлесяването и на влошаването на състоянието на горите, както и системното възстановяване на горите и други екосистеми е единствената най-значима природосъобразна възможност за смекчаване на изменението на климата.
- (5) Биологичното разнообразие е от съществено значение за устойчивостта на екосистемите и техните услуги както на местно, така и на световно равнище. Повече от половината от световния брутен вътрешен продукт зависи от природата и услугите, които се предоставят благодарение на нея. Три основни икономически сектора — строителството, селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост — зависят до голяма степен от природата. Загубата на биологично разнообразие застрашава устойчивите водни цикли и продоволствените системи и излага на риск продоволствената сигурност и храненето. Опрашването на над 75 % от видовете култури в световен мащаб се извършва от животни. Освен това няколко промишлени сектора разчитат на генетичното разнообразие и екосистемните услуги като критични суровини за производството, по-специално на лекарства.
- (6) Изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и обезлесяването са проблеми от най-голямо значение в световен мащаб, които засягат оцеляването на човечеството и устойчивите условия на живот на Земята. Ускоряването на изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и влошаването на състоянието на околната среда, съчетани с конкретни примери за тяхното опустошително въздействие върху природата, условията на живот на хората и местните икономики, доведоха до признаването на екологичния преход като определящата цел на нашето време и като въпрос на равнопоставеност на поколенията.
- (7) Потреблението в Съюза е значителен фактор за обезлесяването и влошаването на състоянието на горите в световен мащаб. Според Оценката на въздействието на инициативата без подходяща регулаторна намеса до 2030 г. потреблението и производството в ЕС на шестте стоки, включени в приложното поле (дървен материал, домашни животни от рода на едрия рогат добитък, соя, палмово масло, какао и кафе), ще доведат до нарастване на обезлесяването с около 248 000 хектара годишно.

- (8) Що се отнася до състоянието на горите в ЕС, в Доклада за състоянието на горите в Европа за 2020 г.⁶ се посочва, че между 1990 г. и 2020 г. площта на горите в Европа се е увеличила с 9 %, въглеродът, съхраняван в биомасата, е нараснал с 50 %, а доставките на дървен материал са се увеличили с 40 %. Въпреки това, според доклада на Европейската агенция за околната среда „Състояние на околната среда за 2020 г.“⁷ по-малко от 5 % от горските площи в Европа се смятат за незасегнати или за естествени.
- (9) През 2019 г. Комисията прие няколко инициативи за справяне с глобалните екологични кризи, включително конкретни действия във връзка с обезлесяването. В своето съобщение „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“⁸ Комисията определя като приоритет намаляването на последиците, които потреблението в Съюза оказва върху земята, и насърчава консумирането на продукти от несвързани с обезлесяване вериги на доставки. В своето съобщение от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“⁹, Комисията определи нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ефективна от гледна точка на ресурсите и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма нетни емисии на парникови газове, икономическият растеж не зависи от използването на ресурси и нито един човек и място не са изоставени. С него се цели опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите и бъдещите поколения от свързани с околната среда рискове и въздействия.

⁶ Министерска конференция за защита на горите в Европа, State of Europe's Forests 2020 („Състояние на горите в Европа за 2020 г.“), <https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/>.

⁷ Европейска агенция за околната среда, State of the Environment 2020 („Състояние на околната среда за 2020 г.“), <https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020>.

⁸ COM(2019) 352 final.

⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейският зелен пакт“, COM(2019) 640.

Освен това Европейският зелен пакт има за цел на гражданите и на бъдещите поколения да се предоставят, наред с другото, чист въздух, чиста вода, почва и биологично разнообразие в добро екологично състояние. За тази цел стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.¹⁰, стратегията „От фермата до трапезата“¹¹, стратегията на ЕС за горите¹², планът за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване“¹³ и други важни стратегии¹⁴, разработени в рамките на Европейския зелен пакт, допълнително подчертават значението на действията за опазване и устойчивост на горите. По-специално стратегията на ЕС за биологичното разнообразие има за цел опазване на природата и постигане на обрат в тенденцията към влошаване на състоянието на екосистемите. И накрая, със стратегията на ЕС за биоикономиката¹⁵ се насърчава опазването на околната среда и екосистемите и същевременно с това се решават въпроси, свързани с нарастващото търсене на храни, фуражи, енергия, материали и продукти, като се търсят нови начини за производство и потребление.

¹⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“, COM(2020)380 final.

¹¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система, COM(2020) 381 final.

¹² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Нова стратегия на ЕС за горите: за горите и сектора на горското стопанство“, COM(2013) 659 final.

¹³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Път към здравословна планета за всички План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“, COM(2021)400 final.

¹⁴ Напр. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *Дългосрочна визия за селските райони на ЕС — към по-силни, свързани, устойчиви и проспериращи селски райони до 2040 г.*, (COM(2021) 345 final).

¹⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Устойчива биоикономика за Европа: укрепване на връзката между икономиката, обществото и околната среда“, COM(2018) 673 final.

- (10) Държавите членки многократно са изразявали своята загриженост във връзка с непрекъснатото обезлесяване. Те подчертаха, че тъй като настоящите политики и действия на световно равнище за опазване, възстановяване и устойчиво управление на горите не са достатъчни за спиране на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите, са необходими засилени действия на равнището на Съюза, за да се допринесе по-ефективно за постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР) в рамките на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, която беше приета от всички държави — членки на ООН през 2015 г. Съветът изрично подкрепи намерението на Комисията, заявено в съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, да извърши оценка на допълнителните регулаторни и нерегулаторни мерки и да представи съответните предложения.¹⁶
- (11) Европейският парламент подчерта, че унищожаването в наши дни на горите в световен мащаб е свързано до голяма степен с разрастването на селскостопанското производство, по-специално чрез превръщането на горите в земеделска земя, предназначена за производството на редица продукти и стоки, чието търсене е голямо. На 22 октомври 2020 г. Парламентът прие резолюция¹⁷ в съответствие с член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в която се отправя искане към Комисията да представи, въз основа на член 192, параграф 1 от ДФЕС, предложение за „законодателната рамка на ЕС за спиране и обръщане на причинения от ЕС процес на глобално обезлесяване“.
- (12) Борбата с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите представлява важна част от пакета от мерки, необходими за намаляване на емисиите на парникови газове и за спазване на ангажимента на Съюза по линия на Европейския зелен пакт, както и на Парижкото споразумение относно изменението на климата от 2015 г.¹⁸ и на правно обвързващия ангажимент по линия на Европейския закон за климата за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и намаляване до 2030 г. на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % под равнищата от 1990 г.

¹⁶ Заключение на Съвета и на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“ — заключения на Съвета (15151/19 от 16 декември 2019 г.). На разположение на адрес <https://www.consilium.europa.eu/media/41860/st15151-en19.pdf>

¹⁷ Резолюция на Европейския парламент от 22 октомври 2020 г., съдържаща препоръки към Комисията относно законодателната рамка на ЕС за спиране и обръщане на причинения от ЕС процес на глобално обезлесяване (2020/2006(INL), на разположение на адрес https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_BG.html.

¹⁸ Ратифицирано от ЕС на 5 октомври 2016 г. и влязло в сила на 4 ноември 2016 г.

- (13) Разрастването на селското стопанство е причина за почти 90% от обезлесяването в световен мащаб, като повече от половината от загубите на гори се дължат на превръщането на горите в земеделски площи, докато пашата на добитък е причина за почти 40 % от загубите на гори¹⁹.
- (14) Между 1990 г. и 2008 г. Съюзът е внасял и консумирал една трета от свързаните с обезлесяване селскостопански продукти, с които се търгува в световен мащаб. През този период на потреблението в Съюза се дължат 10 % от свързаното с производството на стоки или услуги обезлесяване в световен мащаб. Въпреки че относителният дял на потреблението в ЕС намалява, потреблението в ЕС е фактор на обезлесяването с прекомерна тежест. Поради това Съюзът следва да предприеме действия за свеждане до минимум на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите в световен мащаб, причинени от потреблението на определени стоки и продукти, и следователно да се стреми да намали своя принос за емисиите на парникови газове и загубата на биологично разнообразие в световен мащаб, както и да насърчава устойчиви модели на производство и потребление в Съюза и в световен мащаб. За да окаже най-голямо въздействие, политиката на Съюза следва да е насочена към оказване на влияние върху световния пазар, а не само върху веригите на доставки за Съюза. Във връзка с това, партньорствата и ефективното международно сътрудничество с държавите производители и държавите потребители са от основно значение.

¹⁹ Ново глобално проучване за дистанционно наблюдение на ФАО ([Global Remote Sensing Survey](#)), 6 ноември 2021 г. — [според глобалното проучване за дистанционно наблюдение тропическите гори са подложени на натиск, тъй като разрастването на селското стопанство води до обезлесяване в световен мащаб](#).

- (14a) ЕС се ангажира да насърчава и прилага амбициозни политики в областта на околната среда и климата в целия свят в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 37 от нея, в който се предвижда, че високото равнище на опазване на околната среда и подобряването на качеството на околната среда трябва да бъдат интегрирани в политиките на Съюза и гарантирани в съответствие с принципа на устойчивото развитие. Като част от външното измерение на Европейския зелен пакт действията съгласно настоящия регламент ще вземат предвид значението на съществуващите глобални споразумения, ангажименти и рамки, допринасящи за намаляване на обезлесяването и деградацията на горите, като например Стратегическия план на ООН за горите за периода 2017–2030 г. и неговите глобални цели в областта на горите, Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и Парижкото споразумение към нея, Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) и нейната глобална рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г., Глобалния стратегически план за биологичното разнообразие за периода 2011–2020 г. и заложените в него цели за биологичното разнообразие от Аичи, както и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването; както и многостранната рамка в подкрепа на справянето с първопричините за обезлесяването и деградацията на горите, като например целите на ООН за устойчиво развитие и Декларацията на ООН за правата на коренното население.
- (15) Спирането на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите е съществена част от ЦУР. Настоящият регламент следва да допринесе по-специално за постигането на целите по отношение на живота на земята (ЦУР 15), действията в областта на климата (ЦУР 13), отговорното потребление и производство (ЦУР 12), премахването на глада (ЦУР 2) и доброто здраве и благосъстояние (ЦУР 3). Съответната подцел 15.2 за спиране на обезлесяването до 2020 г. не е постигната, което подчертава спешната необходимост от амбициозни и ефективни действия.

- (16) Чрез настоящия регламент следва също така да се даде отговор на Декларацията от Ню Йорк за горите²⁰ — правно необвързваща политическа декларация, с която се подкрепя глобален график за намаляване наполовина на загубата на естествени гори до 2020 г. и се цели до 2030 г. тя да бъде прекратена. Декларацията беше подкрепена от десетки правителства, много от най-големите дружества в света и влиятелни организации на гражданското общество и коренното население. В нея също така се прави призив към частния сектор да постигне целта за премахване на обезлесяването от производството на селскостопански стоки като продукти от палмово масло, соя, хартия и говеждо месо не по-късно от 2020 г. — цел, която не е постигната. Освен това регламентът следва да допринесе за Стратегическия план на Организацията на обединените нации за горите за периода 2017–2030 г.²¹, чиято глобална цел за горите 1 е да се постигне обрат в тенденцията към загуба на горско покритие в световен мащаб чрез устойчиво управление на горите, включително опазване, възстановяване, залесяване и повторно залесяване, и да се увеличат усилията за предотвратяване на влошаването на състоянието на горите и за увеличаване на приноса на горите към борбата с изменението на климата.
- (17) Чрез настоящия регламент следва също така да се даде отговор на Декларацията от Глазгоу от 2021 г. на лидерите относно горите и земеползването²², в която се признава, че „за постигането на целите, свързани със земеползването, климата, биологичното разнообразие и устойчивото развитие както на световно, така и на национално равнище, ще са необходими преобразяващи по-нататъшни действия във взаимосвързаните области на устойчиво производство и потребление; развитие на инфраструктурата; търговия, финанси и инвестиции; и подкрепа за дребните земеделски стопани, коренното население и местните общности“. В тази декларация подписалите страни подчертаха също така, че ще засилят общите си усилия както в международен, така и в национален план, за улесняване на търговската политика и политиката за развитие, които насърчават устойчивото развитие и устойчивото производство и потребление на стоки, които водят до взаимна изгода за държавите и не причиняват обезлесяване и влошаване на качеството на земите.

²⁰ <https://unfccc.int/news/new-york-declaration-on-forests>.

²¹ https://www.un.org/esa/forests/wp-content/uploads/2016/12/UNSPF_AdvUnedited.pdf.

²² <https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/>.

- (18) Като член на Световната търговска организация (СТО) Съюзът е поел ангажимент да насърчава многостранна търговска система в рамките на СТО, която е универсална, основана на правила, отворена, прозрачна, предвидима, приобщаваща, недискриминационна и справедлива, както и търговска политика, която е отворена, устойчива и решителна. Поради това приложното поле на настоящия регламент ще включва както стоките и продуктите, произвеждани в Съюза, така и стоките и продуктите, внасяни в Съюза.
- (19) Настоящият регламент следва също така Съобщението на Комисията „Отворена, устойчива и решителна търговска политика“²³, в което се посочва, че с оглед на новите външни и вътрешни предизвикателства, и по-специално на новия модел за по-устойчив растеж, определен в Европейския зелен пакт и европейската цифрова стратегия, ЕС се нуждае от нова стратегия за търговската политика — такава, която ще подкрепя постигането на целите на вътрешната и външната политика на ЕС и ще способства за увеличаване на устойчивостта в съответствие с ангажиментите му за цялостно изпълнение на целите на ООН за устойчиво развитие. Търговската политика трябва да играе в пълнота своята роля за възстановяването след пандемията от COVID-19, за екологичната и цифровата трансформация на икономиката, както и за изграждането на по-гъвкава Европа на световната сцена.
- (20) Настоящият регламент следва да допълва други мерки, предложени в съобщението на Комисията „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“²⁴, и по-специално: 1) работа в партньорство с държавите производители, за да им се помогне да предприемат мерки спрямо първопричините за обезлесяването, като например слабо управление, неефективно правоприлагане и корупция, и 2) засилване на международното сътрудничество с държавите — основни потребители, за да се насърчи приемането на подобни мерки, с цел да се избегне пускането на техните пазари на продукти с произход от веригите на доставки, свързани с обезлесяване и влошаване на състоянието на горите.

²³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Преглед на търговската политика — отворена, устойчива и решителна търговска политика“, COM(2021) 66 final, 18 февруари 2021 г.

²⁴ COM(2019) 352 final.

- (21) Комисията следва да продължи да работи в партньорство с държавите производители и в по-общ план — в сътрудничество с международни организации и органи и следва да засили подкрепата и стимулите си по отношение на опазването на горите и прехода към несвързано с обезлесяване производство, като признава ролята на коренното население, подобрява управлението и правата на земевладение, засилва правоприлагането и насърчава устойчиво управление на горите, устойчиво на изменението на климата селско стопанство, устойчиво интензифициране и диверсификация, агроекология и агролесовъдство. За да направи това, тя следва да признае ролята на коренното население за опазването на горите. Въз основа на опита и поуците, извлечени в контекста на вече съществуващите инициативи, Съюзът и държавите членки следва да работят в партньорство с държавите производители, по тяхно искане, за да се възползват от многобройните функционални възможности на горите, да подпомага държавите производители в прехода към устойчиво управление на горите, както и да се справят с глобалните предизвикателства, като същевременно задоволяват местните нужди и обръщат внимание на предизвикателствата, пред които са изправени дребните земеделски стопани в съответствие със съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“. Партньорският подход следва да помогне на държавите производители при опазването, възстановяването и използването на горите по устойчив начин и следователно да допринесе за постигането на целта на настоящия регламент за намаляване на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите.
- (22) Друго важно действие, обявено в съобщението, е създаването на обсерватория на ЕС по въпросите на обезлесяването, влошаването на състоянието на горите и промените в горското покритие в световен мащаб и свързаните с това фактори („обсерватория на ЕС“), приведена в действие от Комисията с цел по-добър мониторинг на промените в горското покритие в световен мащаб и свързаните с него фактори. Освен това, въз основа на вече съществуващите инструменти за мониторинг, включително продуктите по програма „Коперник“, обсерваторията на ЕС ще улесни достъпа до информацията относно веригите на доставки на публични субекти, потребители и предприятия, като предоставя лесни за разбиране данни и информация, свързващи обезлесяването, влошаването на състоянието на горите и промените в горското покритие в световен мащаб с търсенето/търговията в ЕС със стоки и продукти. Следователно обсерваторията на ЕС ще подкрепя пряко прилагането на настоящия регламент, като предоставя научни доказателства по отношение на глобалното обезлесяване и влошаване на състоянието на горите и свързаната с това търговия. Обсерваторията на ЕС ще си сътрудничи тясно със съответните международни организации, научноизследователски институти и трети държави.

- (23) Съществуващата законодателна рамка на ЕС е съсредоточена върху борбата с незаконната сеч и свързаната с това търговия и в нея не се разглежда пряко обезлесяването. Тя се състои от Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал²⁵, и Регламент (ЕО) № 2173/2005 на Съвета за установяването на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност²⁶. И двата регламента бяха оценени в рамките на проверка за пригодност, при която беше установено, че макар законодателството да е оказало положително въздействие върху управлението на горите, целите на двата регламента — а именно да се ограничи незаконната сеч и свързаната с нея търговия и да се намали потреблението на незаконно добит дървен материал в ЕС — не са постигнати²⁷ и се стигна до заключението, че поставянето на акцент единствено върху законосъобразността на дървения материал не е достатъчно за постигане на поставените цели.
- (24) Наличните доклади потвърждават, че значителна част от непрекъснатото обезлесяване е законосъобразна съгласно законите на държавата на производство. Според неотдавнашен доклад²⁸ в периода между 2013 г. и 2019 г. около 30 % от обезлесяването, дължащо се на търговско селскостопанско производство в тропическите държави, е било законосъобразно. Наличните данни обикновено са съсредоточени върху държави с неефективно управление — общия дял на обезлесяването, което е незаконно, може да е по-малък, но вече са налице ясни данни, които показват, че неотчитането на обезлесяването, което е законосъобразно в държавата на производство, подкопава ефективността на мерките на политиката.
- (25) В оценката на въздействието на възможните мерки на политиката за справяне с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите, причинени от Съюза, заключенията на Съвета и резолюцията на Европейския парламент от 2020 г. ясно се посочва необходимостта от определянето на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите като водещи критерии за бъдещи мерки, които Съюзът да предприеме. Поради това в новата правна рамка на Съюза следва да се разгледат както законосъобразността, така и въпросът дали производството на съответните стоки и продукти не е свързано с обезлесяване.

²⁵ ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23.

²⁶ ОВ L 347, 30.12.2005 г., стр. 1.

²⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Illegal-logging-evaluation-of-EU-rules-fitness-check-_en

²⁸ https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf.

- (26) Определението за несвързано с обезлесяване производство следва да бъде достатъчно широко, за да обхване както обезлесяването, така и влошаването на състоянието на горите, то следва да осигури правна яснота и да бъде измеримо въз основа на количествени, обективни и международно признати данни.
- (26a) За целите на настоящия регламент използването за селскостопански цели следва да се определи като използването на земя за селскостопански цели. Комисията следва да разработи насоки, за да изясни тълкуването на това определение, по-специално във връзка със ситуации на преобразуване на гори в земи, чиято цел не е използване за селскостопански цели.
- (27) Регламентът следва да обхваща стоките, чието потребление в Съюза е най-значимо от гледна точка на причиняването на глобално обезлесяване и влошаване на състоянието на горите и за които политическата намеса на Съюза би могла да донесе най-големи ползи за единица търговска стойност. Като част от проучването в подкрепа на оценката на въздействието беше извършен обстоен преглед на научната литература, а именно на първичните източници, в които се оценява въздействието на потреблението в ЕС върху обезлесяването в световен мащаб и тези последици се свързват с конкретни стоки, и беше извършена кръстосана проверка чрез широки консултации със заинтересованите страни. Този процес доведе до изготвянето на първи списък от осем стоки. Дървеният материал е включен пряко в приложното поле, тъй като вече е обхванат от РЕСДМ. Списъкът на стоките беше допълнително съкратен чрез анализ на ефикасността в оценката на въздействието. В рамките на този анализ на ефективността беше направено сравнение между свързаните с потреблението в ЕС хектари обезлесени площи за всяка от тези стоки, както са изчислени в неотдавнашно научно изследване²⁹, и средната стойност на вноса им в ЕС. Според научното изследване, използвано за анализа на ефективността, от общо осем стоки, анализирани в него, на шест стоки се пада най-големият дял от обезлесяването, причинено от ЕС: палмово масло (33,95 %), соя (32,83 %), дървен материал (8,62 %), какао (7,54 %), кафе (7,01 %) и говеждо месо (5,01 %).

29 Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

- (27a) За да се гарантира, че настоящото предложение изпълнява целите си, е важно да се гарантира, че фуражите, използвани за добитък, попадащ в обхвата на настоящия регламент, не водят до обезлесяване. Поради това операторите, които пускат на пазара на Съюза или изнасят от пазара на Съюза съответни продукти, съдържащи или произведени от едър рогат добитък, които са били хранени със съответни продукти, съдържащи или произведени с други съответни стоки, следва да гарантират, като част от своя процес на надлежна проверка, че фуражът произхожда от вериги на доставки, които не водят до обезлесяване. В този случай изискванията за географско местоположение по член 9, параграф 1, буква г) следва да бъдат ограничени до позоваване на географското местоположение на всяко от помещенията или местата, където е отгледан едрият рогат добитък, и не следва да се търси информация за географското местоположение за самия фураж. Когато фуражът вече е бил подложен на надлежна проверка на предходен етап от веригата на доставки, доказателството, че фуражът произхожда от вериги на доставки, които не водят до обезлесяване, може да се състои в съхраняването и предоставянето на компетентните органи при поискване на съответните фактури. Доказателствата следва да обхващат живота на животните до максимум пет години. Комисията следва да разработи насоки по този въпрос.
- (28) Като се има предвид, че следва да се насърчава използването на рециклирани съответни стоки и продукти и че включването на такива стоки и продукти в приложното поле на настоящия регламент би създавало несъразмерна тежест за операторите, използваните стоки и продукти, чийто жизнен цикъл е завършил и в противен случай биха били изхвърлени като отпадъци, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент.
- (29) Задълженията по отношение на съответните стоки и продукти следва да бъдат определени в настоящия регламент с цел ефективна борба с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите и насърчаване на несвързаните с обезлесяване вериги на доставките.
- (30) Много международни организации и органи (например Организацията на ООН за прехрана и земеделие, Междуправителствения комитет по изменението на климата, Програмата на ООН за околната среда, Парижкото споразумение, Международния съюз по опазване на природата, Конвенцията за биологичното разнообразие) са изготвили разработки в областта на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите и определенията в настоящия регламент се основават на тези разработки.

- (30a) От съществено значение е настоящият регламент да разгледа и въпроса за деградацията на горите. Определението за деградация на горите следва да се основава на международно приети понятия и да гарантира, че свързаните с това задължения могат лесно да бъдат изпълнени от операторите и компетентните органи. Тези задължения следва да бъдат оперативни, измерими и проверими, както и ясни и недвусмислени, за да се осигури правна сигурност. В този контекст настоящият регламент следва да се съсредоточи върху ключови елементи на деградацията на горите, които са измерими и проверими и които са от особено значение за избягване на въздействието върху околната среда, въз основа на най-актуалните научни данни. За тази цел първоначално и за ограничен период от време определението следва да се съсредоточи върху структурните промени в горското покритие под формата на преобразуване на девствени гори в горски насаждения и други залесени земи, въз основа на международно договорени концепции, определени от ФАО. Определението за деградация на горите следва да бъде преразгледано в съответствие с член 32, за да се направи оценка на разширяването на определението с оглед на включването на по-широк обхват на факторите за деградация на горите и на горските екосистеми в световен мащаб с цел по-нататъшна подкрепа на екологичните цели на настоящия регламент, като се вземе предвид напредъкът, постигнат в международните дискусии по въпроса, както и разнообразието на горските екосистеми и практики по света. Този преглед следва да се извършва въз основа на задълбочен анализ, в тясно сътрудничество с държавите членки и, по целесъобразност, в консултация със съответните заинтересовани страни, международни организации и научната общност.
- (31) Следва да се определи крайна дата, за да се осигури основа за оценката на това дали съответната площ е била подложена на обезлесяване или влошаване на състоянието на горите, което означава, че стоките и продуктите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, няма да могат да бъдат въвеждани на пазара на Съюза или да бъдат изнасяни от него, ако са произведени на площ, която е била подложена на обезлесяване или влошаване на състоянието на горите след тази дата. Това следва да даде възможност за подходяща проверка и мониторинг, за спазване на съществуващите международни ангажименти, като ЦУР и Декларацията от Ню Йорк за горите, като по този начин се сведат до минимум внезапните смущения във веригите на доставки и същевременно се премахнат всички стимули за ускоряване на дейностите, водещи до обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, с оглед на влизането в сила на настоящия регламент.

- (32) За да се засили приносът на Съюза за спиране на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите и да се гарантира, че на пазара на Съюза не се пускат съответните продукти от свързани с обезлесяване и влошаване на състоянието на горите вериги на доставките, съответните продукти не следва да се пускат или предоставят на пазара на Съюза, нито да се изнасят от пазара на Съюза, освен ако тяхното производство не е свързано с обезлесяване и са произведени съгласно приложимото законодателство на държавата на производство. За да се потвърди, че това е така, те следва винаги да бъдат придружавани от декларация за надлежна проверка.
- (33) Въз основа на системен подход операторите следва да предприемат подходящи стъпки, за да се уверят, че съответните продукти, които те възнамеряват да пуснат на пазара на Съюза, отговарят на изискването на настоящия регламент за несвързано с обезлесяване производство и на изискването за законосъобразност. За целта операторите следва да установят и прилагат процедури за надлежна проверка. Процедурата за надлежна проверка, изисквана от настоящия регламент, следва да включва три елемента: изисквания за информация, оценка на риска и мерки за намаляване на риска. Процедурите за надлежна проверка следва да бъдат разработени така, че да се предоставя достъп до информацията относно източниците и доставчиците на стоките и продуктите, които биват пускани на пазара на Съюза, включително информация, доказваща, че са изпълнени изискването за несвързано с обезлесяване производство и изискването за законосъобразност, наред с другото чрез определяне на държавата и района на производство, включително координатите на географското местоположение на съответните парцели. За тези координати на географското местоположение, които зависят от определянето на времето, позиционирането и/или наблюдението на Земята, може да се използват космически данни и услуги, предоставяни в рамките на космическата програма на Съюза (EGNOS/„Галилео“ и „Коперник“). Въз основа на тази информация операторите следва да извършат оценка на риска. Когато бъде установен риск, операторите следва да ограничат този риск, за да постигнат нулев или незначителен риск. Операторът следва да има право да пусне съответната стока или продукт на пазара на Съюза или да изнесе съответния продукт едва след като изпълни изискваните стъпки съгласно процедурата за надлежна проверка и заключи, че не съществува никакъв риск или че съществува незначителен риск от несъответствие на съответния продукт с настоящия регламент.

- (34) Операторите следва официално да поемат отговорност за съответствието на съответните продукти, които те възнамеряват да пускат на пазара на Съюза или да изнасят, като предоставят декларации за надлежна проверка. В настоящия регламент следва да се предостави образец на такива декларации. Очаква се това да улесни прилагането на настоящия регламент от страна на компетентните органи и съдилища, както и да повиши спазването на изискванията от страна на операторите.
- (35) За да се отчетат добрите практики, в рамките на процедурата за оценка на риска могат да се използват схеми за сертифициране или други схеми, проверени от трети лица, но те не следва да заместват отговорността на оператора по отношение на надлежната проверка.
- (36) Търговците следва да носят отговорност за събирането и съхраняването на информация, гарантираща прозрачността на веригата на доставките на съответните продукти, които те предоставят на пазара. Големите търговци, които не са малки и средни предприятия (МСП), имат значително влияние върху веригите на доставки и играят важна роля, за да се гарантира, че не водят до обезлесяване, и поради това следва да гарантират, преди предоставянето на пазара на съответните продукти, че операторите са положили дължимата грижа по начин, който отговаря на съответните изисквания, включително че не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск.
- (37) За да се насърчи прозрачността и да се улесни правоприлагането, операторите, които не попадат в категориите за МСП, микропредприятия или физически лица, следва ежегодно да докладват публично за своята система за надлежна проверка, включително за стъпките, които са предприели за изпълнение на задълженията си.
- (38) Съществуването на настоящия регламент не следва да изключва прилагането на други законодателни инструменти на ЕС, които определят изисквания по отношение на надлежната проверка на веригата за създаване на стойност, и следва да допълва всички други задължения за надлежна проверка в законодателството на Съюза относно корпоративната надлежна проверка на устойчивостта по отношение на правата на човека и въздействието върху околната среда. Когато такива други законодателни инструменти на ЕС предвиждат по-специални разпоредби или добавят изисквания към разпоредбите, установени в настоящия регламент, тези разпоредби следва да се прилагат във връзка с разпоредбите на настоящия регламент. Освен това, когато настоящият регламент съдържа по-специални разпоредби, те не следва да се тълкуват по начин, който подкопава ефективното прилагане на други законодателни инструменти на ЕС относно надлежната проверка или постигането на общата им цел.

- (39) Операторите, попадащи в обхвата на други законодателни инструменти на ЕС, с които се определят изисквания за надлежна проверка по веригата за създаване на стойност по отношение на неблагоприятното въздействие върху правата на човека или околната среда, следва да бъдат в състояние да изпълняват задълженията за докладване съгласно настоящия регламент, като включват изискваната информация при докладването съгласно другия законодателен инструмент на ЕС.
- (40) Отговорността за прилагане на настоящия регламент следва да се носи от държавите членки, като техните компетентни органи следва да бъдат задължени да гарантират, че настоящият регламент се спазва изцяло. Еднаквото прилагане на настоящия регламент по отношение на съответните продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, може да бъде постигнато единствено чрез системен обмен на информация и сътрудничество между компетентните органи, митническите органи и Комисията.
- (41) Ефективното и ефикасното изпълнение и прилагане на настоящия регламент са от съществено значение за постигането на неговите цели. За тази цел Комисията следва да създаде и управлява информационна система, която да подпомага операторите и компетентните органи при представянето и осъществяването на достъп до необходимата информация за съответните продукти, пуснати на пазара. Операторите следва да подават декларациите за надлежна проверка в информационната система. Информационната система следва да бъде достъпна за компетентните органи и митническите органи, за да се улесни изпълнението на техните задължения по настоящия регламент. Информационната система следва да бъде достъпна и за широката общественост, като анонимизираните данни се предоставят в отворен и машинночитим формат в съответствие с политиката на Съюза на свободно достъпни данни.

- (42) По отношение на съответните продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, компетентните органи са натоварени с проверката на съответствието на съответните продукти със задълженията по настоящия регламент, докато ролята на митниците е да гарантират, че когато е приложимо, в митническата декларация се прави позоваване на декларацията за надлежна проверка, и освен това, от момента на въвеждане на електронния интерфейс за обмен на информация между митническите органи и компетентните органи, да проверяват статуса на декларацията за надлежна проверка след първоначален анализ на риска, извършен от компетентните органи в информационната система, и да предприемат съответните действия (т.е. да спрат или да отхвърлят стока или продукт, ако това бъде поискано чрез статуса в информационната система). Тази специфична организация на контрола изключва прилагането на глава VII от Регламент (ЕС) 2019/1020, що се отнася до прилагането и изпълнението на настоящия регламент.
- (43) Държавите членки следва да гарантират, че винаги разполагат с достатъчно финансови ресурси, за да осигурят на компетентните органи подходящия персонал и технически средства. Ефективните проверки изискват значителни ресурси, поради това следва да се осигури устойчивост на ресурсите, за да бъдат предоставяни във всеки един момент и в степен, съобразно нуждите, свързани с правоприлагането. Държавите членки следва да имат възможността да допълват публичното финансиране чрез изискване от съответните икономически оператори за възстановяване на разходите, направени при осъществяването на проверки във връзка със съответните стоки и продукти, за които е установено, че не съответстват на изискванията.
- (44) Настоящият регламент не засяга други законодателни актове на Съюза относно стоките и продуктите, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, по-специално разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза по отношение на правомощията на митническите органи и митническия контрол. На вносителите следва да се припомни, че членове 220, 254, 256, 257 и 258 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета предвиждат, че продуктите, въвеждани на пазара на Съюза, при които се налага допълнителна обработка, се поставят под съответния митнически режим, който позволява такава обработка. Като цяло допускането за свободно обращение или износ не следва да се смята за доказателство за съответствие с правото на Съюза, тъй като такова допускане не включва непременно пълен контрол на съответствието.

- (45) С цел оптимизиране и облекчаване на процеса на контрол на съответните продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, е необходимо да се създадат електронни интерфейси, които позволяват автоматичното предаване на данни между митническите системи и информационната система на компетентните органи. Средата на ЕС за митническо обслужване на едно гише е логичният кандидат за подпомагане на такова предаване на данни. Интерфейсите следва да бъдат с висока степен на автоматизация и лесни за използване, а допълнителната тежест за митническите органи следва да бъде ограничена. Освен това, с оглед на ограничените разлики между данните, които трябва да бъдат декларирани съответно в митническата декларация и декларацията за надлежна проверка, е целесъобразно да се предложи и подход „от предприятията към правителството“, при който търговците и икономическите оператори да предоставят декларацията за надлежна проверка за съответния продукт чрез националната среда за митническо обслужване на едно гише, като тази декларация се предава автоматично в информационната система, използвана от компетентните органи. Митническите органи и компетентните органи следва да допринасят за определяне на данните, които трябва да се предават, и на всички други технически изисквания.
- (46) Рискът от пускане на пазара на Съюза на неотговарящи на изискванията продукти варира в зависимост от продукта, както и от държавата на произход и производство. Операторите, снабдяващи се с продукти от държави или поднационални юрисдикции, част от тях, които представляват нисък риск от отглеждане, добив или производство на съответните продукти в нарушение на настоящия регламент, следва да бъдат обвързани с по-малко задължения, като по този начин се намаляват разходите за привеждане в съответствие и административната тежест. Продуктите от държави с висок риск и или поднационални юрисдикции, част от тях, следва да подлежат на засилен контрол от страна на компетентните органи.

(47) Поради тази причина Комисията следва да направи оценка на риска от обезлесяване и влошаване на състоянието на горите на равнище държава или поднационални юрисдикции, част от нея, въз основа на съвкупност от критерии, които отразяват както количествени, обективни и международно признати данни, така и признаци, че държавите са активно ангажирани в борбата с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите. Тази информация за сравнителния анализ следва да улесни операторите в Съюза да извършват надлежна проверка, а компетентните органи — да наблюдават и налагат спазването им, като същевременно се предоставя стимул за държавите производители да повишат устойчивостта на своите системи за селскостопанско производство и да намалят въздействието си върху обезлесяването. Това следва да спомогне за повишаване на прозрачността и устойчивостта на веригите на доставки. Тази система за сравнителен анализ следва да се основава на тристепенна класификация на държавите, които да се считат за държави с нисък, стандартен или висок риск. За да се гарантира подходяща прозрачност и яснота, Комисията следва по-специално да оповестява публично данните, използвани за сравнителен анализ, причините за предложената промяна в класификацията и отговора на съответната държава. За съответните и продукти от държави с нисък риск или поднационални юрисдикции от държави, определени като държави с нисък риск, операторите следва да имат право да извършват опростена надлежна проверка, а от компетентните органи следва да се изисква да извършват засилен контрол на съответните продукти от държави с висок риск или поднационални юрисдикции от държави, определени като държави с висок риск. Комисията следва да бъде оправомощена да приема мерки за изпълнение с цел установяване на държавите или поднационалните юрисдикции, части от тях, които представляват нисък или висок риск от производство на съответните продукти, които не отговарят на изискванията на настоящия регламент.

- (48) Компетентните органи следва редовно да извършват проверки на операторите и търговците, за да установят дали те изпълняват ефективно задълженията, предвидени в настоящия регламент. Освен това компетентните органи следва да извършват проверки, когато разполагат със съответната информация и въз основа на тази информация, включително при изразена основателна загриженост от страна на трети лица. Определянето на проверките, които трябва да се извършват, следва да се основава на основан на риска подход за всички продукти, независимо от тяхната държава на произход. Освен това от компетентните органи следва да се изисква да проверяват поне определен процент от операторите и търговците за съответните продукти от държави или поднационални юрисдикции, определени като стандартен риск, както и поне повишен процент за съответните продукти от държави или поднационални юрисдикции, определени като високорискови. При първия преглед на регламента следва да се оценят и посочат количествено измерими цели за годишните проверки, които трябва да се извършват от компетентните органи, които са подходящи за гарантиране на прилагането на регламента и на хармонизиран подход в целия Съюз. Комисията следва също така да разработи насоки по отношение на методите за изчисляване във връзка с такива количествени цели.
- (49) Проверките на операторите и търговците от страна на компетентните органи следва да обхващат системите за надлежна проверка и това дали съответните продукти отговарят на разпоредбите на настоящия регламент. Проверките следва да се извършват на базата на основан на риска план за проверки. Планът следва да съдържа критерии за риска, които позволяват на компетентните органи да извършват анализ на риска на декларациите за надлежна проверка, представени от операторите и търговците. Критериите за риска следва да отчитат риска от обезлесяване, свързан със съответните стоки в държавата на производство, данните от предишни периоди относно неспазването от страна на операторите и търговците на задълженията по настоящия регламент и всяка друга относима информация, с която разполагат компетентните органи. Анализът на риска на декларациите за надлежна проверка следва да позволи на компетентните органи да посочат операторите, търговците и съответните продукти, които трябва да бъдат проверени, и следва да се извършва чрез използване на техники за електронно обработване на данни в информационната система, чрез която да се събират декларациите за надлежна проверка.

- (50) В случай че анализът на риска на декларациите за надлежна проверка разкрие, че съществува висок риск конкретните съответни продукти да не отговарят на изискванията, компетентните органи следва да могат да предприемат незабавни временни мерки, за да предотвратят пускането или предоставянето им на пазара на Съюза. В случай че тези съответни продукти са въвеждани на пазара на Съюза или са извеждани от него, компетентните органи следва да поискат от митническите органи спирането на допускането за свободно обращение или износа, за да се даде възможност на компетентните органи да извършат необходимите проверки. Такова искане следва да се изпраща чрез системата за взаимодействие между митническите и компетентните органи. Спирането на пускането или предоставянето на пазара на Съюза, на допускането за свободно обращение или на износа следва да бъде ограничено до три работни дни, освен когато компетентните органи се нуждаят от допълнително време, за да преценят дали съответните стоки и продукти отговарят на изискванията на настоящия регламент. В този случай компетентните органи следва да предприемат допълнителни временни мерки за удължаване на срока на спирането с допълнителен срок от три работни дни или да поискат такова удължаване от митническите органи, в случай на съответни продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него.
- (51) Планът за проверки следва да се актуализира редовно въз основа на резултатите от изпълнението му. За операторите, които последователно спазват изискванията, следва да се прилага намалена честота на проверките.
- (52) За да се гарантира изпълнението и ефективното прилагане на настоящия регламент, държавите членки следва да разполагат с правомощието да изтеглят и изземат съответните продукти, които не отговарят на изискванията, и да предприемат подходящи коригиращи действия. Те следва да гарантират, че нарушенията на настоящия регламент от страна на оператори и търговци се наказват с ефективни, съразмерни и възпиращи санкции.
- (52a) От решаващо значение ще бъде наличието на достатъчно ресурси и капацитет в държавите членки, така че те да могат да изпълнят изискванията на настоящия регламент, с цел да се гарантира ефективното му прилагане. В този контекст, извън националните ресурси, държавите членки следва да използват във възможно най-голяма степен наличните възможности и възможности за подкрепа на равнището на Съюза и чрез други средства, включително кохезионни фондове и инструменти за изграждане на капацитет, по-специално в контекста на Инструмента за техническа подкрепа.

- (53) Като се има предвид международният характер на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите и свързаната с това търговия, компетентните органи следва да си сътрудничат помежду си, с митническите органи на държавите членки, с Комисията, както и с административните органи на трети държави. Компетентните органи следва също така да си сътрудничат с компетентните органи за надзора и прилагането на други законодателни инструменти на ЕС, с които се определят изискванията за надлежна проверка по веригата за създаване на стойност по отношение на неблагоприятното въздействие върху правата на човека или околната среда.
- (53a) В съответствие с установената съдебна практика на Съда и съгласно принципа на лоялно сътрудничество, установен в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), съдилищата на държавите членки са тези, които трябва да гарантират съдебната защита на правата на лицата съгласно правото на Съюза. Освен това член 19, параграф 1 от ДЕС изисква от държавите членки да предоставят правните средства, необходими за осигуряването на ефективна съдебна защита в областите, обхванати от правото на Съюза. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират, че на обществеността, включително на физическите или юридическите лица, които изразяват основателна загриженост в съответствие с член 29, се осигурява достъп до правосъдие в съответствие със задълженията, които държавите членки са поели като страни по Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда от 25 юни 1998 г. („Конвенцията от Орхус“).
- (54) Въпреки че в настоящия регламент са предвидени действия по отношение на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите, както е предвидено в съобщението от 2019 г. „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, опазването на горите не следва да води до преобразуване или влошаване на състоянието на други естествени екосистеми. Екосистеми като влажни зони, савани и торфища са от голямо значение за усилията за борба с изменението на климата в световен мащаб, както и за други цели за устойчиво развитие и е необходимо незабавно да се обърне особено внимание на тяхното преобразуване или влошаването на състоянието им. За да се справи с това, Комисията следва да направи оценка на необходимостта и осъществимостта на разширяването на обхвата, така че да обхване и други екосистеми и допълнителни стоки две години след влизането в сила. Същевременно Комисията следва също така да извърши преглед на съответните продукти, изброени в приложение I към настоящия регламент.
- (55) (заличава се)

- (56) С Регламент (ЕС) № 995/2010 се забранява пускането на пазара на Съюза на незаконно добит дървен материал и на изделия, получени от такъв дървен материал. В него се определят задълженията на операторите, които пускат дървен материал на пазара за първи път, да извършват надлежна проверка, а на търговците — да водят проследим регистър на своите доставчици и клиенти. Съгласно настоящия регламент следва да се запази задължението да се гарантира законосъобразността на съответните стоки и продукти, включително дървен материал и изделия от дървен материал, пуснати на пазара на Съюза, и да се допълни с изискването за устойчивост. Следователно посоченият регламент и свързаният с него Регламент за изпълнение (ЕС) № 607/2012 на Комисията се оказват излишни поради настоящия регламент и следва да бъдат отменени. Дървеният материал и изделията от дървен материал съгласно определението в член 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 995/2010 са еквивалентни на дървения материал и изделията от дървен материал, изброени в приложение I, които съдържат или са произведени от дървен материал съгласно настоящия регламент.
- (57) С Регламент (ЕО) № 2173/2005 се определят процедурите на Съюза за прилагане на схема на разрешителни FLEGT чрез двустранни споразумения за доброволно партньорство (СДП) с държави производители на дървен материал. С цел спазване на двустранните ангажменти, поети от Европейския съюз, и запазване на напредъка, постигнат с държавите партньори, които разполагат с действаща система (етап на издаване на разрешителни FLEGT), настоящият регламент следва да включва разпоредба, с която се обявява, че дървеният материал и продуктите на основата на дървен материал, обхванати от валидно разрешително FLEGT, отговарят на изискването за законосъобразност съгласно настоящия регламент.
- (58) Въпреки че в настоящия регламент са предвидени действия по отношение на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите, както е предвидено в съобщението от 2019 г. „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, опазването на горите не следва да води до преобразуване или влошаване на състоянието на други естествени екосистеми. Екосистеми като влажни зони, савани и торфища са от голямо значение за усилията за борба с изменението на климата в световен мащаб, както и за други цели за устойчиво развитие и е необходимо незабавно да се обърне особено внимание на тяхното преобразуване или влошаването на състоянието им. Поради това в срок от 2 години след влизането в сила на настоящия регламент следва да се извърши оценка на необходимостта и осъществимостта на разширяването на обхвата на настоящия регламент, така че да включва и екосистеми, различни от горите.

- (59) Когато за целите на настоящия регламент е необходимо да се обработват лични данни, това следва да се извършва в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на личните данни. Всяко обработване на лични данни съгласно настоящия регламент се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета³⁰ и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета³¹, както е приложимо.
- (60) Доколкото целта на настоящия регламент — борбата с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите чрез намаляване на приноса на потреблението в Съюза — не може да бъде постигната самостоятелно от държавите членки и следователно, поради нейния мащаб, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (61) На операторите, търговците и компетентните органи следва да се предостави разумен срок, за да се подготвят за изпълнение на изискванията на настоящия регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

³⁰ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

³¹ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

Глава 1

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се определят правила относно пускането и предоставянето на пазара на Съюза, както и относно износа от пазара на Съюза на продуктите, изброени в приложение I, които съдържат, са били хранени или са били произведени с използването на едър рогат добитък, какао, кафе, палмово масло, соя и дървен материал с оглед:
 - а) да се сведе до минимум приносът на Съюза за обезлесяването и влошаването на състоянието на горите в световен мащаб;
 - б) да се намали приносът на Европейския съюз за емисиите на парникови газове и загубата на биологично разнообразие в световен мащаб.
2. Без да се засяга член 35, параграф 3 настоящият регламент не се прилага за продуктите, изброени в приложение I, произведени преди датата, определена в член 36, параграф 1.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 0) „съответни стоки“ означава едър рогат добитък, какао, кафе, маслодайна палма, соя и дървен материал;
- 0а) „съответни продукти“ означава продуктите, изброени в приложение I, които съдържат, били са хранени или са били произведени със съответни стоки;
- 1) „обезлесяване“ означава превръщането на гори в площи за селскостопанско ползване, независимо дали е породено от човека или не;

- 2) „гора“ означава земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета, високи над 5 метра, и с покритие на короните над 10%, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*, и която не включва земя с преобладаващо селскостопанско или градско ползване;
- 2а) „използване за селскостопански цели“ означава използването на земя за селскостопански цели, включително за селскостопански насаждения, и включва селскостопански площи за добитък и земи под угар;
- 3) „селскостопански насаждения“ означава дървесни масиви в системите за селскостопанско производство, като например овощни насаждения, насаждения от маслодайна палма, маслинови овощни градини и агролесовъдни системи, когато културите се отглеждат под покритие от дървесни корони. Те включват всички насаждения във връзка със съответните стоки, различни от дървен материал. Селскостопанските насаждения са изключени от определението за „гора“;
- 4) „горски насаждения“ означава залесена гора, която се управлява интензивно и отговаря, при засаждането и достигането на зрялост, на всеки от следните критерии: един или два вида, еднакъв възрастов клас и еднакво разстояние между растенията. Тя включва насаждения с кратък цикъл на ротация за дървен материал, влакна и енергия и не включва гори, засадени за защита или възстановяване на екосистеми, както и гори, създадени чрез засаждане или засяване, които при достигане на зрялост приличат или ще приличат на естествено възпроизвеждащи се гори;
- 5) „залесена гора“ означава гора, съставена предимно от дървета, създадени чрез засаждане и/или целенасочено засяване, при условие че засадените или засети дървета се очаква да съставляват повече от петдесет процента от растящия запас при достигане на зрялост; тя включва дървесни култури от дървета, които първоначално са били засадени или засети;
- 6) „деградация на горите“ означава структурни промени в горското покритие под формата на преобразуване на девствени гори в горски насаждения или в други залесени земи;
- 6а) „девствена гора“ означава естествено възобновяваща се гора с местни дървесни видове, където няма ясно видими признаци на човешка дейност и екологичните процеси не са съществено нарушени;

- 6б) „друга залесена земя“ означава земя, която не е класифицирана като „гора“ с площ над 0,5 хектара, с дървета на височина над 5 метра и с покритие от короните от 5 до 10 %, или дървета, които могат да достигнат тези прагове *in situ*, или с комбинирано покритие с храсти, храсти и дървета над 10 процента, с изключение на земя, която се използва предимно за селскостопански или градски цели;
- 7) (заличава се)
- 8) „несвързани с обезлесяване“ означава:
- а) че съответните продукти съдържат, хранени са или са произведени като се използват съответните стоки, произведени върху земя, която не е била предмет на обезлесяване след 31 декември 2021 г., и
 - б) в случай на съответни продукти, които съдържат или са произведени с използване на дървен материал, че дървеният материал е добит от гората, без да предизвиква деградация на горите след 31 декември 2021 г.;
- 9) „произведени“ означава отгледани, добити, отглеждани или получени на съответния парцел;
- 10) „пускане на пазара“ означава предоставянето на съответен продукт на пазара на Съюза за първи път;
- 11) „предоставяне на пазара“ означава всяка доставка на съответен продукт за дистрибуция, потребление или използване на пазара на Съюза в процеса на търговска дейност, срещу заплащане или безплатно;
- 11а) „в процеса на търговска дейност“ означава за целите на обработването или за разпространение до търговски или нетърговски потребители, или за използване в стопанската дейност на самия оператор или търговец;
- 11б) „лице“ означава физическо лице, юридическо лице и всяко сдружение на лица, което не е юридическо лице, но е с призната правоспособност да извършва правни действия съгласно правото на Съюза или националното право;

- 12) „оператор“ означава всяко лице, което в процеса на търговска дейност пуска на пазара на Съюза или изнася от пазара на Съюза съответните продукти;
- 13) „търговец“ означава всяко лице във веригата на доставки, различно от оператор, което в процеса на търговска дейност предоставя на пазара на Съюза съответни продукти;
- 14) „държава на произход“ означава държава или територия съгласно определението в член 60 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета³²;
- 15) „държава на производство“ означава държавата или територията, където е произведена съответната стока;
- 16) „незначителен риск“ означава ситуация, при която пълната оценка както на специфичната за продукта информация, така и на общата информация относно съответствието на съответните продукти с член 3, букви а) и б), не дава основания за безпокойство, че съответните продукти може да не съответстват на посочените букви от този член;
- 16б) „лице, установено в Съюза“ означава:
- а) в случаите на физическо лице — всяко лице, което пребивава в Съюза;
 - б) в случаите на юридическо лице или сдружение на лица — всяко лице със седалище, централно управление или постоянно установена стопанска дейност в Съюза;
- 17) „упълномощен представител“ означава всяко физическо или юридическо лице, установено в Съюза, което в съответствие с член 5 е упълномощено писмено от оператор или от търговец да действа от негово име във връзка с определени задачи, засягащи задълженията на оператора или на търговеца съгласно настоящия регламент;
- 18) „неотговарящи на изискванията продукти“ означава съответни продукти, които не отговарят на изискванията на член 3;

³² Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

- 19) „парцел“ означава участък в рамките на един недвижим имот, признат съгласно законите на държавата на производство, който се характеризира с достатъчно еднородни условия, за да позволява оценяването на съвкупно равнище на риска от обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, свързан със стоките, произвеждани върху този участък;
- 20) „МСП“ означава микро-, малки и средни предприятия съгласно определението в Директива 2013/34/ЕС³³;
- 21) „основателна загриженост“ означава добре обосновано твърдение, базирано на обективна и проверима информация относно неспазване на настоящия регламент и която може да изисква намесата на компетентните органи;
- 22) „компетентни органи“ означава органите, определени съгласно член 13, параграф 1;
- 23) „митнически органи“ означава митнически органи съгласно определението в член 5, точка 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 23а) „митническа територия“ е територията съгласно определението в член 4 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 23б) „трета държава“ означава държава или територия извън митническата територия на Съюза;
- 24) „допускане за свободно обращение“ означава процедурата, определена в член 201 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 25) „износ“ означава процедурата, определена в член 269 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 26) „съответни продукти, въвеждани на пазара на Съюза“, означава съответни продукти от трети държави, поставени под митнически режим „допускане за свободно обращение“, които са предназначени да бъдат пуснати на пазара на Съюза, но не са предназначени за лична употреба или потребление в рамките на митническата територия на Съюза;

³³ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19–76).

- 27) „съответни продукти, извеждани от пазара на Съюза“, означава съответни продукти, поставени под митнически режим „износ“;
- 28) „приложимо законодателство на държавата на производство“ означава правилата, приложими в държавата на производство по отношение на правния статут на района на производство с оглед на правата на земеползване, опазването на околната среда, устойчивото управление на горите, правата на трети страни, трудовите права и правата на човека, защитени съгласно международното право, включително определените в Декларацията на ООН за правата на коренното население, и съответните данъчни, антикорупционни, търговски и митнически разпоредби съгласно правната рамка, приложима в държавата на производство;
- 29) „географско местоположение“ означава географското местоположение на даден парцел, описано с координати на географска ширина и дължина, съответстващо най-малко на една точка на географска ширина и дължина, като се използват най-малко шест знака след десетичната запетая. За съответните стоки, различни от едър рогат добитък, за парцели земя с площ над 10 хектара, географското местоположение се определя, като се използват достатъчно точки на географска ширина и дължина, за да се опише периметърът на парцела земя.

Член 3

Забрана

Съответните продукти не се пускат или предоставят на пазара на Съюза или не се изнасят от пазара на Съюза, освен ако не са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- а) те да не бъдат свързани с обезлесяване;
- б) съответните стоки да бъдат произведени в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство; и
- в) да са обхванати от декларация за надлежна проверка.

Глава 2

Задължения на операторите и търговците

Член 4

Задължения на операторите

1. Операторите извършват надлежна проверка в съответствие с член 8, преди да пуснат съответните продукти на пазара на Съюза или преди да ги изнесат от него с цел да се гарантира съответствието им с член 3, букви а) и б).
2. Операторите не пускат съответни продукти на пазара на Съюза, нито да ги изнасят от него, без предварително представяне на декларация за надлежна проверка.
Операторите, които в резултат от посочената в член 8 надлежна проверка са стигнали до заключението, че съответните продукти отговарят на изискванията на настоящия регламент, предоставят на разположение на компетентните органи чрез информационната система, посочена в член 31, декларация за надлежна проверка преди пускането на пазара на Съюза или изнасянето на съответните продукти. В тази декларация се потвърждава, че е извършена надлежна проверка и не е установен никакъв риск или е установен незначителен риск и в нея се съдържа посочената в приложение II информация за съответните продукти.
3. Чрез предоставянето на разположение на компетентните органи на декларацията за надлежна проверка операторът поема отговорност за съответствието на съответния продукт с изискванията на настоящия регламент. Операторите водят регистър на декларациите за надлежна проверка в продължение на пет години от датата, на която декларацията е предоставена чрез информационната система, посочена в член 31.
4. (заличава се)

5. Операторът не пуска съответните продукти на пазара, нито ги изнася, ако са налице един или повече от следните случаи:
- а) съответните продукти не отговарят на условията на член 3, буква а) или б);
 - б) при извършването на надлежната проверка е установен риск, който не е незначителен, съответните продукти да не отговарят на условията на член 3, букви а) и б);
 - в) операторът не е бил в състояние да изпълни задълженията, посочени в параграфи 1 и 2.
6. Операторите, които получават или са осведомени за имаща отношение нова информация, включително относно основателна загриженост, която сочи че съответният продукт, който вече са пуснали на пазара, не отговаря на изискванията на настоящия регламент, незабавно информират компетентните органи на държавата членка, на чийто пазар са пуснали съответния продукт. В случай на износ от пазара на Съюза операторите информират компетентния орган на държавата членка, която е държавата на производство.
7. Операторите предоставят цялото необходимо съдействие на компетентните органи, за да улеснят извършването на проверките по член 15, включително достъпа до помещения и предоставянето на документация и данни.
8. Операторите съобщават на операторите и търговците надолу по веригата на доставки на съответните продукти, които са пуснали на пазара на Съюза или са изнесли от него, по-специално чрез информационната система, посочена в член 31, цялата необходима информация, с която да потвърдят, че е извършена надлежна проверка и че не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск.

9. Чрез дерогация от параграфи 1–5, за да се избегне дублиране на изискванията за надлежна проверка, задълженията по параграфи 1–5 се считат за изпълнени от оператора надолу по веригата на доставки, когато той предоставя на компетентния орган референтния номер на съществуващите декларации за надлежна проверка, подадени от операторите, които са упражнили съществуващата надлежна проверка чрез информационната система, посочена в член 31. Когато се използва такава дерогация и съответните продукти съдържат комбинация от съответни продукти, операторът надолу по веригата на доставки предоставя референтните номера на всяка от съществуващите декларации за надлежна проверка. Освен това тези оператори гарантират, преди да пуснат на пазара на Съюза или да изнесат от него съответните продукти, че вече извършената надлежна проверка покрива изискванията на настоящата глава, включително че не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск. Като предоставят референтните номера на съществуващите декларации за надлежна проверка, тези оператори запазват отговорността си за съответствието на съответните продукти с изискванията на настоящия регламент.

Член 5

Упълномощени представители

1. Операторите или търговците може да възложат на упълномощен представител да предоставя от тяхно име декларацията за надлежна проверка съгласно член 4, параграф 2. В този случай операторът или търговецът продължава да носи отговорността за съответствието на съответния продукт с изискванията на настоящия регламент.
2. При поискване упълномощеният представител предоставя на компетентните органи копие от пълномощието си на официален език на Европейския съюз.

3. Оператор, който е физическо лице или микропредприятие, може да поиска първият оператор или търговец надолу по веригата на доставки, който не е физическо лице или микропредприятие, да действа като упълномощен представител. Такъв първи оператор или търговец надолу по веригата на доставки не пуска съответните продукти на пазара на Съюза или ги изнася от пазара на Съюза, нито предоставя съответните продукти на пазара на Съюза, без да предоставя декларацията за надлежна проверка съгласно член 4, параграф 2 от името на този оператор. Операторът, който е физическо лице или микропредприятие, в този случай запазва отговорността за съответствието на съответния продукт с изискванията на настоящия регламент и съобщава на първия оператор или търговец надолу по веригата на доставки цялата информация, необходима, за да се потвърди, че е извършена надлежна проверка и че не е установен никакъв или е установен само незначителен риск.

Член 6

Задължения на търговците

1. Търговците могат да предоставят на пазара съответни продукти само ако разполагат с информацията, изисквана съгласно параграф 2.
2. Търговците събират и съхраняват следната информация във връзка със съответните продукти, които възнамеряват да предоставят на пазара:
 - а) наименование, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка, пощенски адрес, адрес на електронна поща и, ако има такъв, интернет адрес на операторите или търговците, които са им доставили съответните продукти, както и референтни номера на декларациите за надлежна проверка, свързани с тези продукти;
 - б) наименование, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка, пощенски адрес, адрес на електронна поща и, ако има такъв, интернет адрес на търговците, на които те са доставили съответните продукти.
3. Търговците съхраняват информацията, посочена в настоящия член, в продължение на най-малко 5 години от датата на предоставянето на пазара и при поискване предоставят тази информация на компетентните органи.

4. Търговците, които получават или са осведомени за имаща отношение нова информация, включително относно основателна загриженост, че съответния продукт, която или който вече са предоставили на пазара, не отговаря на изискванията на настоящия регламент, незабавно информират компетентните органи на държавите членки, на чиито пазари са предоставили съответния продукт.
5. Търговците, които не са МСП, също така гарантират, преди предоставянето на пазара на съответните продукти, че операторите са осъществили надлежна проверка по начин, който отговаря на изискванията на настоящата глава, включително че не е бил установен никакъв или е бил установен само незначителен риск. Освен това те предоставят на компетентните органи референтните номера на съществуващите декларации за надлежна проверка чрез информационната система, посочена в член 31. Когато съответните продукти, предоставени на пазара, съдържат комбинация от съответни продукти, търговецът, който не е МСП, предоставя референтните номера на всяка съществуваща декларация за надлежна проверка. Като предоставят референтните номера на такива съществуващи декларации за надлежна проверка, търговците поемат същата отговорност като операторите по отношение на съответствието на съответните продукти с изискванията на настоящия регламент.
6. Търговците предоставят на компетентните органи цялото необходимо съдействие, за да улеснят извършването на проверките по членове 15 и 16, включително по отношение на достъпа до помещения и предоставянето на документация или данни.

Член 7

Пускане на пазара от страна на оператори, установени в трети държави

В случай че физическо или юридическо лице, установено извън Съюза, пусне на пазара на Съюза съответни продукти, първото физическо или юридическо лице, установено в Съюза, което предостави на пазара на Съюза такива съответни продукти, се счита за оператор по смисъла на настоящия регламент.

Член 8

Надлежна проверка

Преди да пуснат съответните продукти на пазара или преди да ги изнесат, операторите извършват надлежна проверка по отношение на всички съответни продукти, доставяни от всеки конкретен доставчик.

За целите на настоящия регламент надлежната проверка включва:

- а) събирането на информацията и документите, необходими за спазване на изискванията, определени в член 9;
- б) мерки за оценка на риска, посочени в член 10;
- в) мерки за ограничаване на риска, посочени в член 10а.

Член 9

Изисквания за предоставяне на информация

1. Операторите събират информация, документи и данни, доказващи, че съответните продукти са в съответствие с член 3. За тази цел операторът събира, организира и съхранява в продължение на 5 години от датата на пускане на пазара следната информация, придружена от доказателства, свързана със съответния продукт:
 - а) описание, включващо търговското наименование и вида на съответните продукти, както и, за съответни продукти, които съдържат или са били произведени от дървен материал, общоприетото наименование на биологичния вид и неговото пълно научно наименование;
 - б) количество (изразено в нетна маса или, когато е приложимо, обем или бройки)³⁴ на съответните продукти;

³⁴ Количеството трябва да бъде изразено в килограми нетна маса или, когато е приложимо, в допълнителната мерна единица, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета срещу указания код по Хармонизираната система. Допълнителна мерна единица се прилага, когато тя е определена последователно за всички възможни подпозиции в рамките на кода по Хармонизираната система, посочен в декларацията за надлежна проверка.

- в) идентифициране на държавата, региона и района на производство;
- г) географско местоположение за всички парцели, където са произведени съответните стоки, които съдържа съответният продукт или от които е бил произведен, както и дата или период на производство. Когато съответният продукт съдържа или е произведен от съответни стоки, произведени в различни парцели, се включва географското местоположение на всичките различни парцели. За съответните продукти, които съдържат или са били произведени от домашни животни от рода на едрия рогат добитък, и за такива съответни продукти, които са били хранени със съответните продукти, географското местоположение се отнася до географското местоположение на всяко от помещенията или местата, където е отгледан едрият рогат добитък;
- д) наименование, адрес на електронна поща и пощенски адрес на всяко предприятие или лице, от което те са си набавили съответните продукти;
- е) наименование, адрес на електронна поща и пощенски адрес на всяко предприятие или лице, на което са били доставени съответните продукти;
- ж) достатъчно категорична и проверима информация, сочеща, че съответните продукти не са свързани с обезлесяване;
- з) достатъчно категорична и проверима информация, сочеща, че производството на съответните стоки е осъществено при спазване на приложимото законодателство на държавата на производство, включително всяка договореност за предоставяне на право на ползване на съответния район за целите на производството на съответната стока.

2. При поискване операторът предоставя на компетентните органи информацията, документите и данните, събрани съгласно настоящия член.

Оценка на риска

1. Операторите проверяват и анализират информацията, събрана съгласно член 9, и всяка друга съответна документация и на тази основа извършват оценка на риска, за да установят дали е налице риск съответните продукти, предназначени за пускане на пазара на Съюза или за износ от него, да не отговарят на изискванията на настоящия регламент. Освен ако тази оценка на риска покаже отсъствието на риск или само незначителен риск съответните продукти да не са в съответствие с член 3, буква а) или б), операторите не пускат съответния продукт на пазара на Съюза, нито го изнасят от него.
2. При оценката на риска се отделя специално внимание на следните критерии за оценка на риска:
 - а) определянето на риска за съответната държава на производство или нейни поднационални юрисдикции съгласно член 27;
 - б) наличието на гори в държавата, региона и района на производство на съответната стока;
 - в) разпространение на обезлесяване или на влошаване на състоянието на горите в държавата, региона и района на производство на съответната стока;
 - г) източника, надеждността, валидността и препратките към други налични документи за информацията, посочена в член 9, параграф 1;
 - д) опасения относно държавата, региона и района на производство и на произход, като например равнище на корупция, разпространение на практики за фалшифициране на документи и на данни, липса на правоприлагане, нарушения на международно право в областта на правата на човека, въоръжен конфликт или наличие на санкции, наложени от Съвета за сигурност на ООН или Съвета на Европейския съюз;

- е) сложността на съответната верига на доставки и етапа на преработка на съответните продукти, по-специално трудностите при свързването на съответните продукти с парцела, където са произведени съответните стоки, и/или риска от заобикаляне или смесване със съответни продукти с неизвестен произход или произведени в райони, в които е настъпило или понастоящем настъпва обезлесяване или влошаване на състоянието на горите;
 - ж) заключенията от заседанията на експертните групи на Комисията в подкрепа на прилагането на настоящия регламент, публикувани в регистъра на експертните групи на Комисията, по-специално във връзка с буква д);
 - з) всяка имаща отношение информация, която показва наличие на риск съответните продукти да не отговарят на изискванията на настоящия регламент, включително съответна основателна загриженост, изразена съгласно член 29, както и информация за предишни периоди на неспазване на настоящия регламент от страна на операторите и търговците по съответната верига на доставки;
 - и) допълнителна информация относно съответствието с настоящия регламент, която може да включва данни, предоставени чрез схеми за сертифициране или други схеми, проверени от трети страни, включително доброволни схеми, признати от Комисията по силата на член 30, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001, при условие че информацията отговаря на изискванията, установени в член 9.
3. Смята се, че изделия от дървен материал, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕО) № 2173/2005 на Съвета, за които се прилага валидна схема на разрешителни FLEGT от оперативна схема за издаване на разрешителни, са в съответствие с член 3, буква б) от настоящия регламент.
4. Оценката на риска се документира, подлага се на преглед най-малко веднъж годишно и при поискване се предоставя на компетентните органи. Операторите са в състояние да демонстрират как събраната информация е проверена въз основа на критериите за оценка на риска, предвидени в параграф 2, и как операторът е определил степента на риска.

Ограничаване на риска

1. Освен в случаите, когато оценката на риска, предприета в съответствие с член 10, е показала, че не съществува риск или съществува незначителен риск съответните продукти да не съответстват на член 3, буква а) или б), преди пускането на съответните продукти на пазара на Съюза или преди износа им операторът приема процедури и мерки за ограничаване на риска, които са подходящи за постигане на нулев или незначителен риск. Това може да включва искане на допълнителна информация, данни или документи, извършване на независими проучвания или одити или други мерки, свързани с изискванията за предоставяне на информация, посочени в член 9. Това може да включва и подкрепа за спазването на настоящия регламент от страна на техните доставчици, по-специално на дребните земеделски стопани, чрез изграждане на капацитет и инвестиции.
2. Операторите разполагат с въведени подходящи и пропорционални политики, мерки за контрол и процедури за ограничаване и ефективно управление на рисковете от несъответствие на установените съответни продукти. Те включват:
 - а) примерни практики за управление на риска, докладване, водене на регистри, вътрешен контрол и управление на съответствието, включително за оператори, които не са МСП, назначаване на служител по съответствието на ръководно равнище;
 - б) функция за независим одит с цел проверка на вътрешните политики, мерки за контрол и процедури, посочени в буква а), за оператори, които не са МСП.
3. Решенията относно мерките за ограничаване на риска се документират, подлагат се на преглед най-малко веднъж годишно и при поискване се предоставят на компетентните органи. Операторите са в състояние да докажат как е взето определено решение относно мерките за ограничаване на риска.

Системи за надлежна проверка, докладване и водене на регистри

1. За целите на извършването на надлежна проверка в съответствие с член 8 операторите създават и актуализират рамка от процедури и мерки, за да се гарантира, че съответните продукти, които пускат на пазара на Съюза или изнасят от него, отговарят на изискванията, установени в член 3, букви а) и б) („система за надлежна проверка“).
- 1а. Системата за надлежна проверка се подлага на преглед най-малко веднъж годишно и при необходимост се адаптира с оглед на новите тенденции, които може да дадат отражение върху извършването на надлежна проверка. Операторите водят регистри на актуализациите в системата(ите) за надлежна проверка в продължение на 5 години.
2. Освен ако в други законодателни инструменти на ЕС, в които са установени изисквания във връзка с надлежната проверка на устойчивостта на веригата за създаване на стойност, не е предвидено друго, операторите, които не попадат в категориите МСП, микропредприятия или физически лица, ежегодно докладват публично пред възможно най-широка аудитория, включително в интернет, относно своята система за надлежна проверка, включително относно стъпките, които са предприели за изпълнение на задълженията си съгласно член 8. Операторите, които попадат и в приложното поле на други законодателни инструменти на ЕС, в които са определени изисквания относно надлежната проверка на веригата за създаване на стойност, могат да изпълняват задълженията си за докладване съгласно настоящия параграф, като включват изискваната информация при докладването в контекста на други законодателни инструменти на ЕС.
3. Операторите съхраняват в продължение на най-малко 5 години цялата документация, свързана с надлежната проверка, като например всички съответни регистри, мерки и процедури съгласно член 8. Те ги предоставят на компетентните органи при поискване.

Член 12

Опростена надлежна проверка

1. Когато пускат съответни продукти на пазара на Съюза или ги изнасят от него, от операторите не се изисква да изпълняват задълженията съгласно членове 10 и 10а, ако могат да удостоверят, че всички съответни стоки са произведени в държави или техни поднационални юрисдикции, определени като представляващи нисък риск в съответствие с член 27.
2. Ако обаче преди да пусне съответните продукти на пазара на Съюза или да ги изнесе от него, операторът получи или е осведомен за имаща отношение информация, която показва наличие на риск съответните продукти да не отговарят на изискванията на настоящия регламент или правилата на настоящия регламент да се заобикалят, всички задължения по членове 10 и 10а трябва да бъдат изпълнени.

Глава 3

Задължения на държаните членки и техните компетентни органи

Член 13

Компетентни органи

1. Държавите членки определят един или повече компетентни органи, отговорни за изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящия регламент.
2. Най-късно до шест месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент държавите членки уведомяват Комисията за наименованията, адресите и данните за контакт на компетентните органи, посочени в параграф 1. Държавите членки съобщават на Комисията без ненужно забавяне за всички изменения в тази информация.
3. Комисията публикува списъка на компетентните органи на своя уебсайт. Комисията редовно обновява списъка въз основа на съответните актуализации, които получава от държавите членки.

4. Държавите членки гарантират, че компетентните органи разполагат с достатъчни правомощия и ресурси за изпълнение на задълженията, установени в глава 3 от настоящия регламент.
5. Без да се засяга задължението на операторите да извършват надлежна проверка, както е определено в член 8, държавите членки може да предоставят техническа и друга помощ и насоки на операторите, като вземат предвид положението, в което се намират МСП, микропредприятията или физическите лица, за да улеснят спазването на изискванията на настоящия регламент, включително по отношение на преобразуването на данни от съответните системи с цел определяне на географското местоположение в информационната система, създадена съгласно член 31.
6. Държавите членки улесняват обмена и разпространението на съответната информация, по-специално с цел подпомагане на операторите при оценката на риска, както е предвидено в член 10, и по отношение на най-добрите практики във връзка с изпълнението на настоящия регламент.
- 6а. Компетентните органи и Комисията непрекъснато наблюдават и обменят информация за всяка значителна промяна в схемите на търговия със съответните продукти, която може да доведе до заобикаляне на настоящия регламент.
7. Помощта се предоставя по начин, който не излага на риск независимостта, правните задължения и отговорностите на компетентните органи при прилагането на настоящия регламент.
8. Комисията улеснява прилагането на регламента, като издава съответните насоки и насърчава адекватен обмен на информация, координация и сътрудничество между компетентните органи, между компетентните органи и митническите органи, както и между компетентните органи и Комисията.

Член 14

Задължение за извършване на проверки

1. Компетентните органи извършват проверки, за да установят дали операторите и търговците, установени в тяхната държава членка, спазват своите задължения съгласно настоящия регламент и дали съответните продукти, пуснати или предоставени на пазара на Съюза, или изнесени от него, отговарят на изискванията на настоящия регламент.

2. Проверките, посочени в параграф 1, се извършват при спазване на членове 15 и 16.
- 2а. При определянето на проверките, които трябва да бъдат извършени, се следва основан на риска подход. Критериите за риска се определят въз основа на анализ на рисковете от неспазване на настоящия регламент, като се вземат предвид по-специално съответните стоки, сложността и дължината на веригите на доставки, включително дали включват смесване на съответните продукти, и етапът на преработка на съответния продукт, определянето на риска за държави или техни поднационални юрисдикции в съответствие с член 27, включително отделянето на специално внимание на положението на държавите или техни поднационални юрисдикции, определени като високорискови, данните от предишни периоди на неспазване на настоящия регламент от страна на операторите или търговците, рискът от заобикаляне, както и всяка друга имаща отношение информация. Този анализ на рисковете се основава на информацията, съдържаща се в регистъра, посочен в член 31, и се подкрепя от други подходящи източници, като например данни от мониторинга, рискови профили, създадени от международни организации, основателна загриженост, изразена съгласно член 29, или заключения от експертни срещи на ЕС.
- 2б. Комисията определя и редовно преразглежда и актуализира примерни критерии за риска на равнището на Съюза в съответствие с параграф 2а и ги съобщава на компетентните органи.
3. За извършването на проверките, посочени в параграф 1, компетентните органи изготвят годишни планове на проверките, съдържащи най-малко следното:
 - а) национални критерии за риска, на които да се основава определянето на проверките, които трябва да бъдат извършени. Тези национални критерии се определят в съответствие с параграф 2а и може да се основават на примерните критерии за риска на равнището на Съюза, определени от Комисията в съответствие с параграф 2б. Те систематично включват критерии за риска по отношение на държави или техни поднационални юрисдикции, определени като високорискови;

б) определяне на операторите и търговците, които трябва да бъдат проверени. Тези оператори и търговци се избират въз основа на националните критерии за риска, посочени в буква а), като се използва, наред с другото, информацията, съдържаща се в регистъра, посочен в член 31, и техниките за електронна обработка на данни. За всеки оператор или търговец, който трябва да бъде проверен, компетентните органи може да определят конкретни декларации за надлежна проверка, които да бъдат проверени.

3а. Годишният преглед на плановете от страна на компетентните органи систематично се основава на резултатите от проверките и опита от изпълнението на плановете, посочени в параграф 3, за да се подобри тяхната ефективност.

4. (заличава се)

5. (заличава се)

6. (заличава се)

7. (заличава се)

8. Компетентните органи съобщават своите установени планове за проверки, както и техните актуализации, на другите компетентни органи и на Комисията. Компетентните органи обменят информация относно критериите за риска по параграф 3 и координират разработването и прилагането им с компетентните органи на други държави членки и с Комисията с цел да се подобри ефективността на прилагането на настоящия регламент.

9. Всяка държава членка гарантира, че годишните проверки, извършвани от нейните компетентни органи, обхващат на национално равнище най-малко 1 % от операторите и от търговците, които не са МСП, установени в тази държава членка, които пускат или предоставят на пазара на Съюза или изнасят от него съответните продукти, които съдържат или са били произведени със съответните стоки, произведени в държава или нейна поднационална юрисдикция, вписана като представляваща стандартен риск съгласно член 27.

10. Всяка държава членка гарантира, че годишните проверки, извършвани от нейните компетентни органи, обхващат на национално равнище най-малко 5 % от операторите и от търговците, които не са МСП, установени в тази държава членка, които пускат или предоставят на пазара на Съюза или изнасят от него съответните продукти, които съдържат или са били произведени със съответните стоки, произведени в държава или нейна поднационална юрисдикция, вписана като представляваща висок риск съгласно член 27.
- 10а. Количествено измеримата цел на проверките, извършвани от компетентните органи, посочени в параграфи 9 и 10, се изпълнява поотделно за всяка от съответните стоки. Тя се изчислява въз основа на общия брой оператори, както и търговци, които не са МСП, които са пуснали или предоставили на пазара на Съюза или са изнесли от него съответните продукти през предходната година. Операторите, както и търговците, които не са МСП, се считат за проверени, когато компетентният орган е проверил съответните елементи, посочени в член 15, параграф 1, буква а) и б).
11. Без да се засягат проверките, планирани предварително съгласно параграф 3, компетентните органи извършват проверките, посочени в параграф 1, когато получават или са осведомени за имаща отношение информация, включително във връзка с основателна загриженост, изразена от трети страни съгласно член 29, относно потенциално неспазване на настоящия регламент.
12. Проверките, посочени в параграф 1, се извършват без предварително предупреждение на оператора или търговеца.
13. Компетентните органи водят регистри за проверките, в които се посочват по-специално тяхното естество и резултатите от тях, както и за мерките, предприети в случай на неспазване. Данните за всички проверки се съхраняват най-малко пет години.

Проверки на съответните продукти, изискващи незабавни действия

1. На базата на основания на риска подход, определен в член 14, параграф 3, компетентните органи установяват също така ситуациите, при които съответните продукти налагат предприемането на незабавни действия, тъй като представляват толкова висок риск от неспазване на разпоредбите на настоящия регламент, че е необходимо да бъдат проверени от компетентните органи, преди да бъдат пуснати или предоставени на пазара на Съюза или да бъдат изнесени от него. Компетентните органи регистрират такива установени ситуации в информационната система, създадена съгласно член 31.
2. Когато операторът предостави декларация за надлежна проверка във връзка с такива съответни продукти, информационната система установява високия риск от неспазване на разпоредбите на настоящия регламент и информира компетентните органи, които:
 - а) предприемат незабавни временни мерки съгласно член 21, за да спрат пускането или предоставянето на пазара на Съюза на тези съответни продукти, или
 - б) в случай на съответни продукти, които се въвеждат на пазара на Съюза или се извеждат от него, и след като електронният интерфейс, посочен в член 26, параграф 1, е въведен, изискват от митническите органи да спрат допускането им за свободно обращение или износ съгласно член 24, параграф 6.
3. Спирането, посочено в параграф 2, приключва в рамките на 3 работни дни, считано от датата, на която в информационната система е установен висок риск от несъответствие. Когато въз основа на резултатите от проверките, извършени в рамките на този срок, компетентните органи заключат, че им е необходимо допълнително време, за да установят дали съответните продукти отговарят на изискванията на настоящия регламент, те удължават срока на спирането с допълнителни периоди от 3 работни дни чрез допълнителни временни мерки, предприети съгласно член 21, или, в случай на съответни продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, чрез уведомяване на митническите органи за необходимостта от продължаване на спирането съгласно член 24, параграф 6.

Проверки на операторите и на търговците, които не са МСП

1. Проверките на операторите включват:
 - а) преглед на системата за надлежна проверка, включително на процедурите за оценка на риска и за ограничаване на риска, както и на документация и данни, удостоверяващи правилното функциониране на системата за надлежна проверка;
 - б) преглед на документация и данни, удостоверяващи съответствието с изискванията на настоящия регламент на конкретен съответен продукт, който операторът е пуснал или възнамерява да пусне на пазара на Съюза или да изнесе от него, включително, когато е приложимо, чрез мерки за ограничаване на риска, както и преглед на съответните декларации за надлежна проверка.
2. Проверките на операторите може също да включват, когато е целесъобразно, по-специално когато прегледите, посочени в параграф 1, са повдигнали въпроси:
 - а) преглед на терен на съответните стоки или на съответните продукти с оглед да се установи съответствието им с документацията, използвана за извършване на надлежна проверка;
 - б) всички технически и научни средства, подходящи за определяне на точното място, където е произведена съответната стока, включително чрез изискване на по-конкретна информация за географското местоположение от операторите, както и за съответните видове;
 - в) всички технически и научни средства, подходящи да се определи, че съответните продукти не са свързани с обезлесяване, включително данни от наблюдението на Земята, например от програмата „Коперник“ и инструментите в рамките на тази програма, и
 - г) проверки на място, в т.ч. одити на място, включително, когато е целесъобразно, в трети държави, при условие че тези трети държави са съгласни, чрез сътрудничество с административните органи на третите държави.

3. Проверките на операторите надолу по веригата на доставки и на търговците, които не са МСП, предоставящи на компетентните органи референтни номера на съществуващи декларации за надлежна проверка съгласно съответно член 4, параграф 9 и член 6, параграф 5, се състоят от проверка, че съществуващите декларации за надлежна проверка отговарят на изискванията на глава 2, включително че не е установен никакъв или че е установен само незначителен риск. Компетентните органи проверяват също така, че тези оператори и търговци са предприели необходимите стъпки, за да гарантират, че вече извършената надлежна проверка отговаря на изискванията на глава 2, включително че не е установен никакъв риск или че е установен само незначителен риск.

Член 16

Проверки на търговци, които са МСП

1. Проверките на търговците, които са МСП, включват преглед на документация и данни, удостоверяващи съответствието с член 6, параграфи 2, 3 и 4.
2. Проверките на търговците, които са МСП, може също да включват, когато е целесъобразно, по-специално когато прегледите, посочени в параграф 1, са повдигнали въпроси, проверки на място, включително одити на място.

Член 17

Възстановяване на разходите, направени от компетентните органи

1. Държавите членки може да разрешат на своите компетентни органи да изискват от операторите или търговците възстановяване на общия размер на разходите за техните дейности във връзка със случаи на несъответствие.
2. Разходите, посочени в параграф 1, може да включват разходите за провеждане на изпитвания, разходите за съхранение и разходите за дейности във връзка с продукти, за които е установено, че не съответстват на изискванията и подлежат на коригиращи действия преди допускането им за свободно обращение, пускането им на пазара на Съюза или износа им от него.

Сътрудничество и обмен на информация

1. Компетентните органи си сътрудничат помежду си и с митническите органи на своята държава членка, с компетентните органи и митническите органи на други държави членки, с Комисията и при необходимост с административните органи на трети държави с цел да се гарантира спазването на настоящия регламент.
2. Компетентните органи установяват административни договорености с Комисията относно предаването на информация относно разследванията и провеждането им.
3. Компетентните органи обменят информацията, необходима за прилагането на настоящия регламент, включително чрез регистъра, създаден съгласно член 31. Това включва предоставяне на достъп и обмен на данни с компетентните органи на други държави членки относно операторите и търговците, включително декларациите за надлежна проверка, за да се улесни прилагането на настоящия регламент.
4. Компетентните органи незабавно предупреждават компетентните органи на другите държави членки и Комисията, когато установят нарушение на настоящия регламент и сериозни слабости, които могат да засегнат повече от една държава членка. По-специално, компетентните органи информират компетентните органи на другите държави членки, когато установят на пазара съответен продукт, който не отговаря на изискванията на настоящия регламент, за да се даде възможност за изтегляне от продажба или изземване на този продукт във всички държави членки.
5. По искане на компетентен орган държавите членки му предоставят необходимата информация, за да се осигури спазването на настоящия регламент.

Докладване

1. Най-късно до 30 април всяка година държавите членки предоставят на Комисията информация относно прилагането на настоящия регламент през предходната календарна година. Тази информация включва техните планове за проверки, броя и резултатите от извършените проверки на операторите и търговците, включително съдържанието на тези проверки, количеството (изразено в нетна маса или, когато е приложимо, обем или бройки)³⁵ на съответни проверени продукти спрямо общото количество съответни продукти, пуснати на пазара или изнесени, държавите на производство на съответните стоки, както и информация относно видовете установено несъответствие, мерките, предприети в случай на несъответствие, и възстановените разходи за контрол.
- 1а. Най-късно до 30 април всяка година държавите членки предоставят на обществеността информация относно прилагането на настоящия регламент през предходната календарна година, включително обобщена информация за извършените проверки, по-специално процента на операторите и търговците, които не са МСП, установени в държавата членка, които са били проверени през предходната календарна година, както и процента от количеството на съответните проверени продукти, които съдържат, са били хранени със или са били произведени от всяка от съответните стоки, предоставени на пазара на Съюза или изнесени от него от оператори и търговци, които не са МСП, установени в тази държава членка, които са били проверени през предходната календарна година.
2. Най-късно до 30 октомври всяка година службите на Комисията предоставят на обществеността общ за Съюза преглед на прилагането на настоящия регламент въз основа на данните, представени от държавите членки съгласно параграф 1.

³⁵ Количеството трябва да бъде изразено в килограми нетна маса или, когато е приложимо, в допълнителната мерна единица, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета срещу указания код по Хармонизираната система. Допълнителна мерна единица се прилага, когато тя е определена последователно за всички възможни подпозиции в рамките на кода по Хармонизираната система, посочен в декларацията за надлежна проверка.

Член 20

Засилен контрол

(заличава се)

Член 21

Временни мерки

Когато, включително вследствие на проверките, посочени в членове 15 и 16, бъдат установени евентуални сериозни слабости или бъдат установени рискове съгласно член 14а, параграф 2, компетентните органи може да предприемат незабавни временни мерки, включително изземване или спиране на пускането или предоставянето на пазара на Съюза и износа от него на съответните продукти.

Член 22

Коригиращи действия в случай на несъответствие

1. Без да се засяга член 23, когато компетентните органи установят, че даден оператор или търговец не е изпълнил задълженията си по настоящия регламент или че съответен продукт, пуснат или предоставен на пазара на Съюза или изнесен от него не отговаря на изискванията на настоящия регламент, те незабавно изискват от съответния оператор или търговец да предприеме подходящи и пропорционални коригиращи действия за прекратяване на несъответствието.
2. За целите на параграф 1 коригиращите действия, които се изисква да бъдат предприети от оператора или търговеца, включват, както е приложимо:
 - а) отстраняване на всяко формално несъответствие, по-специално с изискванията на глава 2 от настоящия регламент;
 - б) предотвратяване на пускането или предоставянето на пазара на Съюза или износа от него на съответния продукт;
 - в) незабавно изтегляне или изземване на съответния продукт;

- г) даряване на съответния продукт за благотворителни цели или за цели от обществен интерес или, ако това не е възможно, изхвърлянето му.
3. Ако операторът или търговецът не предприеме коригиращите действия, посочени в параграф 2, или ако несъответствието, посочено в параграф 1, продължи да съществува, компетентните органи осигуряват прилагането на предписаното коригиращо действие, посочено в параграф 2, чрез всички средства, с които разполагат съгласно правото на съответната държава членка.

Член 23

Санкции

1. Държавите членки установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушение на разпоредбите на настоящия регламент от страна на операторите и търговците, и вземат всички необходими мерки, за да осигурят тяхното прилагане. Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби и без забавяне я уведомяват за всички последващи изменения, които ги засягат.
2. Предвидените в параграф 1 санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи и включват:
 - а) глоби, пропорционални на нанесените вреди на околната среда и стойността на въпросните съответни стоки или продукти, като размерът на тези глоби се определя по начин, който гарантира, че те действително лишават причинителите от икономическите облаги, получени в резултат от извършените от тях нарушения, както и че размерът им постепенно се увеличава в случай на повтарящи се нарушения; горната граница на възможните размери на тези глоби се определя на най-малко 4 % от годишния оборот на оператора или търговеца в съответната държава членка или държави членки, когато операторът или търговецът е юридическо лице;
 - б) ако е приложимо, конфискуване на съответните продукти от оператора и/или търговеца;
 - в) конфискуване на приходите, получени от оператора и/или търговеца от сделка с въпросните съответни стоки и продукти;

- г) временно изключване за максимален срок от 12 месеца от процедурите за възлагане на обществени поръчки.

Глава 4

Процедури за съответните продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него

Член 24

Мерки за контрол

1. За съответните продукти, поставени под митнически режим „допускане за свободно обращение“ или „износ“, се прилагат контролът и мерките, предвидени в настоящата глава. Прилагането на настоящата глава не засяга други разпоредби на настоящия регламент, както и други законодателни актове на Съюза, уреждащи допускането за свободно обращение или износа на стоки, по-специално Митническият кодекс на Съюза и членове 46, 47, 134 и 267 от него. Глава VII от Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета³⁶ обаче не се прилага по отношение на контрола на съответните продукти, въвеждани на пазара на Съюза, що се отнася до прилагането и изпълнението на настоящия регламент.
2. Компетентните органи са отговорни за цялостното прилагане на настоящия регламент по отношение на съответния продукт, въвеждан на пазара на Съюза или извеждан от него. По-специално, компетентните органи са отговорни, в съответствие с член 14, за установяване на проверките, които трябва да се извършват въз основа на основан на риска подход, и за удостоверяване, чрез посочените в член 14 проверки, че такъв съответен продукт отговаря на изискванията на настоящия регламент. Компетентните органи изпълняват тези задължения съгласно съответните разпоредби на глава 3 от настоящия регламент.

³⁶ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011.

3. Без да се засяга параграф 2, митническите органи извършват контрол на митническите декларации, подадени във връзка със съответните продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, в съответствие с членове 46 и 48 от Регламент (ЕС) № 952/2013. Този контрол се основава главно на анализ на риска, както е установено в член 46, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013.
4. Референтният номер на декларацията за надлежна проверка се предоставя на митническите органи преди допускането за свободно обращение или за износ на съответен продукт, който се въвежда в Съюза или се извежда от него. За тази цел референтният номер на декларацията за надлежна проверка, определен от посочената в член 31 информационна система, във връзка с такъв съответен продукт, се предоставя на митническите органи от лицето при подаване на митническата декларация за допускане за свободно обращение или за износ на съответния продукт, като при подаването на такава митническа декларация в нея се включва референтният номер на декларацията за надлежна проверка, освен когато декларацията за надлежна проверка се предоставя чрез електронния интерфейс, посочен в член 26, параграф 2.
- 4а. С цел да се вземе предвид съответствието с разпоредбите на настоящия регламент, при разрешаването на допускането за свободно обращение или износа на съответен продукт:
- а) до въвеждането на електронния интерфейс, посочен в член 26, параграф 1, параграфи 5—8 не се прилагат и митническите органи обменят информация и си сътрудничат с компетентните органи в съответствие с член 25, и, когато е необходимо, вземат предвид този обмен на информация и сътрудничеството при разрешаването на допускането за свободно обращение или износа на съответните продукти;
 - б) след въвеждането на електронния интерфейс, посочен в член 26, параграф 1, се прилагат параграфи 5—8 и уведомленията и исканията по параграфи 5—8 се извършват чрез този електронен интерфейс.

5. При извършване на проверка на митническата декларация за допускане за свободно обращение или за износ на съответния продукт, който се въвежда на пазара на Съюза или се извежда от него, митническите органи разглеждат, като използват посочения в член 26, параграф 1 електронен интерфейс, статуса, даден на съответната декларация за надлежна проверка от компетентните органи в регистъра, посочен в член 31.
6. Когато посоченият в параграф 5 статус показва, че съответният продукт, който се въвежда на пазара на Съюза или се извежда от него, е определен съгласно член 14а, параграф 2 като изискващ проверка, преди да бъде пуснат или предоставен на пазара на Съюза или да бъде изнесен от него, митническите органи спират допускането за свободно обращение или износа на съответния продукт.
7. Когато всички други изисквания и формалности съгласно правото на Съюза или националното право, свързани с допускането за свободно обращение или износа, са изпълнени, митническите органи разрешават допускане за свободно обращение или износ на съответния продукт, който се въвежда на пазара на Съюза или се извежда от него, ако е налице някое от следните обстоятелства:
- а) когато посоченият в параграф 5 статус не показва, че съответният продукт е определен съгласно член 14а, параграф 2 като изискващ проверка, преди допускането му за свободно обращение, предоставяне на пазара на Съюза или износ;
 - б) когато допускането за свободно обращение или износът са спрени в съответствие с параграф 6 и компетентните органи не са поискали продължаване на спирането преди края на срока на спирането, определен и ако е приложимо, удължен съгласно член 14а, параграф 3;
 - в) когато допускането за свободно обращение или износът са спрени в съответствие с параграф 6 и компетентните органи са уведомили митническите органи, че спирането на допускането за свободно обращение или износа на съответните продукти може да бъде отменено.

8. Когато компетентните органи стигнат до заключението, че съответен продукт, който се въвежда на пазара на Съюза или се извежда от него, не отговаря на изискванията на настоящия регламент, те уведомяват за това митническите органи и митническите органи не позволяват допускането за свободно обращение или износа на съответния продукт.
9. (заличава се)
- 9а. Допускането за свободно обращение или износът не се смятат за доказателство за съответствие с правото на Съюза, и по-специално с настоящия регламент.

Член 25

Обмен на информация и сътрудничество между органите

1. За да се даде възможност за прилагане на основания на риска подход, посочен в член 14, параграф 3, за съответните продукти, въведени на пазара на Съюза или извеждани от него, и за да се гарантира, че проверките са ефективни и се извършват в съответствие с изискванията на настоящия регламент, Комисията, компетентните органи и митническите органи си сътрудничат тясно и обменят информация.
2. Митническите органи и компетентните органи си сътрудничат в съответствие с член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013 и обменят информацията, необходима за изпълнението на функциите си съгласно настоящия регламент, включително по електронен път.
- 2а. Митническите органи могат да съобщават, в съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013, поверителна информация, получена от тях в процеса на изпълнение на техните задължения или предоставена им на поверителна основа, на компетентния орган на държавата членка, където е установен операторът или търговецът.
- 2б. Когато компетентните органи са получили информация в съответствие с предходните параграфи, тези компетентни органи могат да съобщят информацията на компетентните органи от други държави членки съгласно член 18, параграф 3.

3. Свързаната с риска информация се обменя:

- а) между митническите органи в съответствие с член 46, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 952/2013; и
- б) между митническите органи и Комисията в съответствие с член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- в) между митническите органи и компетентните органи, включително компетентните органи от други държави членки, в съответствие с член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013.

Член 26

Електронни интерфейси

- 1. Комисията разработва електронен интерфейс, основан на средата на ЕС за митническо обслужване на едно гише* *[след приемането на регламента, към него може да се направи директна препратка]*, за да се даде възможност за предаване на данни, по-специално уведомленията и исканията, посочени в член 24, параграфи 5—9, между националните митнически системи и информационната система, посочена в член 31. Този електронен интерфейс се въвежда в срок от четири години от датата на приемане на съответните актове за изпълнение, посочени в параграф 3.
- 2. Комисията може да разработи електронен интерфейс въз основа на средата на ЕС за митническо обслужване на едно гише* *[след приемането на регламента, към него може да се направи директна препратка]*, за да се даде възможност:
 - а) на търговците и операторите да предоставят декларацията за надлежна проверка за съответната стока или продукт чрез националната среда за митническо обслужване на едно гише, посочена в член 8 от Регламент *[Служба за публикации: моля, проверете референтния номер и номера на члена след приемането на предложението]*, и да получават отговор във връзка с това от компетентните органи; и

- б) за предаването на тази декларация за надлежна проверка в информационната система, посочена в член 31 от настоящия регламент.
3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на подробностите във връзка с правилата за прилагане на параграфи 1 и 2, и по-специално за определяне на данните, включително техния формат, които трябва да се предават в съответствие с параграфи 1 и 2. В акта за изпълнение също така се пояснява как всички промени в статуса, даден от компетентните органи на декларациите за надлежна проверка в регистъра, посочен в член 31, се съобщават незабавно и автоматично на съответните митнически органи чрез електронния интерфейс, посочен в параграф 1. С актовете за изпълнение може също така да се определи, че някои специфични данни, които са налични в декларацията за надлежна проверка и са необходими за дейностите на митническите органи, включително наблюдението и борбата с измамите, се предават и регистрират в митническите системи на ЕС и националните митнически системи. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 34, параграф 2.

Глава 5

Система за сравнителен анализ на държавите и сътрудничество с трети държави

Член 27

Оценка на държавите

1. С настоящия регламент се създава тристепенна система за оценка на държави или техни поднационални юрисдикции. Тази система се прилага както за държавите — членки на ЕС, така и за трети държави. Съгласно тази система държавите или техните поднационални юрисдикции се класифицират в една от следните рискови категории:
- а) държави с „висок риск“, което означава държави или техни поднационални юрисдикции, за които оценката, посочена в параграф 2, води до установяването на изключително висок риск от производство в такива държави или в техни поднационални юрисдикции на съответни стоки, за които съответните продукти не отговарят на условията на член 3, буква а);

- б) държави с „нисък риск“, което означава държави или техни поднационални юрисдикции, за които оценката, посочена в параграф 2, стига до заключението, че е налице достатъчна увереност, че случаите на производство в такива държави или в техни поднационални юрисдикции на съответни стоки, за които съответните продукти не отговарят на условията на член 3, буква а), са изключение;
 - в) държави със „стандартен риск“, което означава държави или техни поднационални юрисдикции, които не попадат нито в категорията на „висок риск“, нито в категорията на „нисък риск“.
- 1а. При влизането в сила на настоящия регламент на всички държави се определя стандартно ниво на риск. Освен ако в съответствие с настоящия член е установено, че представляват нисък или висок риск, държавите остават в категорията на държави, представляващи стандартен риск. Комисията определя държавите или техни поднационални юрисдикции, които представляват нисък или висок риск в съответствие с параграф 1. Списъкът на държавите или на техните поднационални юрисдикции, които представляват нисък или висок риск, се публикува посредством актове за изпълнение, които се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 34, параграф 2, не по-късно от 18 месеца от влизането в сила на настоящия регламент. Този списък се преразглежда и актуализира, ако е целесъобразно, толкова често, колкото е необходимо, и най-малко на всеки две години, с оглед на нова, основана на доказателства информация, предоставена от държавите членки или трети държави, международни организации и органи, научноизследователски институти или други съответни заинтересовани страни.
2. Определянето на държави или техни поднационални юрисдикции с нисък и висок риск съгласно параграф 1 се основава на оценка от страна на Комисията, като се вземат предвид всички съответни източници на информация, включително информацията, предоставена от съответната държава, и въз основа на международно признати източници и на най-новите научни доказателства. Определянето е обективно и прозрачно и се основава на следните критерии за оценка:
- а) темп на обезлесяване и влошаване на състоянието на горите;
 - б) степен на превръщането на гори в площи за селскостопанско ползване за производството на съответните стоки;
 - в) тенденции в производството на съответните стоки и на съответните продукти.

2а. При оценката, посочена в параграф 2, се вземат предвид и следните елементи:

- а) дали национално определеният принос (НОП) в Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата обхваща емисиите и поглъщанията от селското стопанство, горското стопанство и земеползването, което гарантира, че емисиите от обезлесяването и влошаването на състоянието на горите се отчитат към ангажимента на съответната държава да намали или ограничи емисиите на парникови газове, посочени в НОП;
- б) споразумения и други инструменти, сключени между съответната държава и Съюза и/или неговите държави членки, които се отнасят до обезлесяването или влошаването на състоянието на горите и улесняват съответствието на съответните продукти с изискванията на настоящия регламент, и ефективното им прилагане;
- в) дали в съответната държава са въведени национални или поднационални закони, включително съгласно член 5 от Парижкото споразумение, и дали тя предприема ефективни мерки за преодоляване на първопричините, водещи до обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, и с цел избягване и санкциониране на дейности, водещи до обезлесяване и влошаване на състоянието на горите, и по-специално дали се прилагат достатъчно строги санкции, с които нарушителите да бъдат лишени от ползите, произтичащи от обезлесяването или влошаването на състоянието на горите.

2б. Комисията започва специален диалог с всички държави, които са класифицирани като високорискови, за да им помогне да намалят нивото си на риск. Когато въз основа на оценката, посочена в параграф 2, Комисията обмисля промяна на категорията на риска към категорията с висок риск за дадена държава, тя също така започва специален диалог с тази държава, за да допринесе за предотвратяването на такава промяна, ако е възможно.

3. Без да се засяга предходният параграф, Комисията официално уведомява съответните държави за намерението си да промени съществуващата категория на риска и ги приканва да предоставят всяка информация, която намират за полезна в това отношение. Комисията също така информира компетентните органи за това си намерение. Комисията предоставя на държавите достатъчно време да дадат отговор, който може да включва информация относно мерките, предприети от държавата за коригиране на ситуацията, в случай че нейният статут или статутът на нейни поднационални юрисдикции може да бъде променен към категория с по-висок риск. Нотификацията съдържа следната информация:
- а) причината или причините за намерението за промяна на определянето на риска на държавата или на нейни поднационални юрисдикции;
 - б) поканата за писмен отговор до Комисията във връзка с намерението за промяна на статута по отношение на риска на държавата или на нейни поднационални юрисдикции;
 - в) последиците от определянето ѝ като държава с висок или нисък риск.
4. Комисията незабавно уведомява съответната трета държава и компетентните органи за включването или изваждането на дадена държава или на нейни поднационални юрисдикции от списъка, посочен в параграф 1.

Сътрудничество с трети държави

1. Комисията и заинтересованите държави членки поемат ангажимент за развиване на партньорства и сътрудничество за съвместно справяне с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите и с първопричините, водещи до тях, с държавите производители, обхванати от настоящия регламент. Комисията разработва всеобхватна стратегическа рамка на ЕС за такъв ангажимент, включително мобилизирането на всички съответни инструменти на ЕС. Тези партньорства и механизми за сътрудничество ще се съсредоточат върху опазването, възстановяването и устойчивото използване на горите, борбата с обезлесяването, с влошаването на състоянието на горите и прехода към устойчиви методи за производство, потребление, преработка, достъп до сертифициране и търговия със стоки. Партньорствата и механизмите за сътрудничество могат да включват структурирани диалози, програми и действия за подкрепа, административни договорености и разпоредби в съществуващи споразумения или споразумения, които дават възможност на държавите производители да преминат към селскостопанско производство, което улеснява съответствието на съответните продукти с изискванията на настоящия регламент. Тези споразумения и тяхното ефективно прилагане ще бъдат взети предвид като част от сравнителния анализ съгласно член 27 от настоящия регламент.
2. Партньорствата и сътрудничеството следва да дават възможност за пълно участие на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество, коренното население, местните общности и частния сектор, включително МСП и дребните земеделски стопани.
3. Партньорствата и сътрудничеството насърчават разработването на интегрирани процеси на планиране на земеползването, приложимо законодателство, данъчни стимули и други подходящи инструменти за подобряване на опазването на горите и биологичното разнообразие, за устойчиво управление и възстановяване на горите, справяне с преобразуването на горите и уязвимите екосистеми за целите на други видове земеползване, оптимизиране на ползите за ландшафта, сигурността на поземлената собственост, селскостопанската производителност и конкурентоспособност, прозрачните вериги на доставки, укрепването на правата на зависимите от горите общности, включително дребните земеделски стопани, местните общности и коренното население, чиито права са определени в Декларацията на ООН за правата на коренното население, и също така осигуряват публичен достъп до документи относно управлението на горите и друга съответна информация.

4. Комисията участва в международни двустранни и многостранни дискусии относно политиките и действията за спиране на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите, включително в рамките на многостранни форуми като Конвенцията за биологичното разнообразие, Организацията на ООН за прехрана и земеделие, Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, Асамблеята на ООН по околната среда, Форум на ООН по горите, Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, Световната търговска организация, Г-7 и Г-20. Този ангажимент включва насърчаване на прехода към устойчиво селскостопанско производство и устойчиво управление на горите, както и развитие на прозрачни и устойчиви вериги на доставки и продължаване на усилията за определяне и договаряне на ясни стандарти и определения, които гарантират високо равнище на защита на горските екосистеми.
5. Комисията и заинтересованите държави членки започват диалог и сътрудничество с други основни държави потребителки, в съответствие със стратегическата рамка, посочена в параграф 1, за да насърчават приемането на амбициозни изисквания за свеждане до минимум на приноса на тези държави за обезлесяването и влошаването на състоянието на горите, както и еднаквите условия на конкуренция в световен мащаб.

Глава 6

Основателна загриженост

Член 29

Основателна загриженост на физически или юридически лица

1. Физическите или юридическите лица имат право да изразят основателна загриженост пред компетентните органи, когато преценят, че един или повече оператори или търговци не спазват разпоредбите на настоящия регламент.

2. Компетентните органи оценяват надлежно и безпристрастно основателната загриженост, включително дали твърденията са добре обосновани, и предприемат необходимите стъпки, включително проверки и изслушвания на операторите и търговците, с оглед откриване на потенциални нарушения на разпоредбите на настоящия регламент и, когато е целесъобразно, временни мерки съгласно член 21, за да се предотвратят пускането на пазара на Съюза и износът от него на съответни продукти, които са предмет на разследване.
3. Компетентният орган информира колкото се може по-скоро и в съответствие с националното законодателство лицата, посочени в параграф 1, които са изразили основателна загриженост, за последващите действия във връзка с представената информация, като посочва причините за това.

Член 30

Достъп до правосъдие

(заличава се)

Глава 7

Информационна система

Член 31

Информационна система („Регистър“)

1. Комисията създава до датата, установена в член 36, параграф 2, и поддържа информационна система („Регистър“), която съдържа декларациите за надлежна проверка, предоставяни съгласно член 4, параграф 2.

2. Информационната система предоставя най-малко следните функции:

- а) регистрация на операторите и търговците и техните упълномощени представители в ЕС; за операторите, които поставят съответните продукти под митнически режим „допускане за свободно обращение“ или „износ“, регистрационният и идентификационен номер на икономическите оператори (EORI номер), установен съгласно член 9 от Регламент (ЕС) № 952/2013, се включва в техния регистрационен профил;
- б) регистрация на декларациите за надлежна проверка, включително предоставянето на съответния оператор или търговец на референтен номер за всяка декларация за надлежна проверка;
- ба) предоставяне на референтния номер на съществуващите декларации за надлежна проверка в приложение на член 4, параграф 9 и член 6, параграф 5;
- бб) осигуряване на възможност за преобразуване на данни от съответните системи с цел определяне на географското местоположение, за да се гарантира, че компетентните органи имат достъп до определянето на географското местоположение на съответните парцели с необходимото ниво на точност;
- в) регистриране на резултатите от извършените проверки на декларациите за надлежна проверка в съответствие с глава 3;
- г) взаимно свързване с митниците чрез средата на ЕС за митническо обслужване на едно гише* *[след приемането на регламента, към него може да се направи директна препратка]* в съответствие с член 26, включително за да се създаде възможност за уведомленията и исканията, посочени в член 24, параграфи 5—9;
- д) осигуряване на възможност за профилиране на риска, необходимо за установяване на плана за проверки, посочен в член 14, параграф 3, включително профилиране на риска на операторите, търговците и съответните стоки и продукти с цел идентифициране, въз основа на средствата за електронна обработка на данни, на операторите и търговците, които да бъдат проверявани, както е посочено в член 14, параграф 3, и на съответните продукти, които трябва да бъдат проверени от компетентните органи, преди да бъдат пуснати или предоставени на пазара на Съюза или да бъдат изнесени от него, както е посочено в член 14а, параграф 1;

- е) осигуряване на възможност за административна помощ и сътрудничество между компетентните органи и между компетентните органи и Комисията за обмен на информация и данни;
 - ж) осигуряване на възможност за комуникация между компетентните органи и операторите и търговците за целите на прилагането на настоящия регламент, включително, когато е целесъобразно, чрез използването на цифрови инструменти за управление на доставките, като например технологията на блоковата верига, по-специално във връзка с комуникацията между операторите и търговците в съответствие с член 4, параграф 8.
3. Чрез актове за изпълнение Комисията установява правила за функционирането на информационната система, включително правила за защита на личните данни и обмен на данни с други информационни системи. В актовете за изпълнение също така се пояснява как компетентните органи дават статус на декларациите за надлежна проверка в регистъра, по-специално за да се посочи, че съответните продукти са определени като изискващи проверка, преди да бъдат пуснати или предоставени на пазара на Съюза или изнесени от него в съответствие с член 14а, параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 34, параграф 2 от настоящия регламент.
4. Комисията предоставя достъп до тази информационна система на митническите органи, компетентните органи, операторите и търговците и ако е приложимо, на техните упълномощени представители, съгласно съответните им задължения, предвидени в настоящия регламент.
5. В съответствие с политиката на ЕС за свободно достъпни данни, Комисията предоставя достъп на широката общественост до пълните анонимизирани съвкупности от данни в информационната система в отворен формат, който може да бъде машинночетим и който осигурява оперативна съвместимост, повторно използване и достъпност.

Глава 8

Преглед

Член 32

Преглед

1. Не по-късно от две години след влизането в сила Комисията извършва първи преглед на настоящия регламент, за който подготвителната и евентуалната аналитична работа започва с влизането в сила на настоящия регламент, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, ако е необходимо, от законодателно предложение. Докладът се съсредоточава по-специално върху оценката на необходимостта и осъществимостта на разширяването на приложното поле на настоящия регламент, така че да включва и други екосистеми, включително земи с големи въглеродни запаси и земи с висока стойност на биологично разнообразие, като например пасища, торфища и влажни зони, както и допълнителни стоки, включително каучук. Докладът включва също оценка на необходимостта и осъществимостта на допълнителни инструменти за улесняване на търговията в подкрепа на постигането на целите на регламента, включително чрез признаване на схеми за сертифициране. В доклада се взема предвид въздействието на регламента върху земеделските стопани, по-специално дребните земеделски стопани, коренното население и местните общности. В доклада също така се оценяват и се посочват количествено измерими цели за годишните проверки, които трябва да се извършват от компетентните органи, които са подходящи за гарантиране на прилагането на регламента и на хармонизиран подход в целия Съюз. В доклада се разглежда и по-нататъшното разширяване на определението за „влошаване на състоянието на горите“, въз основа на задълбочен анализ и като се взема предвид напредъкът, постигнат в международните дискусии по въпроса.

2. Не по-късно от пет години след влизането в сила и най-малко на всеки пет години след това Комисията извършва общ преглед на настоящия регламент и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, ако е необходимо, от законодателно предложение. Докладите включват оценка на въздействието на регламента по отношение на целта за предотвратяване на обезлесяването и влошаването на състоянието на горите. Първият от докладите включва по-специално, въз основа на специфични проучвания, оценка на въздействието на регламента върху земеделските стопани, по-специално дребните земеделски стопани, коренното население и местните общности, и евентуалната необходимост от допълнителна подкрепа за прехода към устойчиви вериги на доставки.
3. Без да се засяга прегледът по параграф 2, Комисията извършва първи преглед на съответните продукти в приложение I не по-късно от две години след влизането в сила на настоящия регламент, а след това на редовни интервали от време и най-малко на всеки пет години, за да прецени дали е целесъобразно да се измени този списък. Прегледите се извършват въз основа на оценка на въздействието на съответните продукти върху обезлесяването и влошаването на състоянието на горите и при тях се вземат предвид промените в потреблението, подкрепени с научни доказателства.
4. След преглед съгласно параграф 3, когато е целесъобразно, Комисията прави законодателни предложения за изменение на списъка на съответните продукти в приложение I.

Глава 9

Заклучителни разпоредби

Член 33

Упражняване на делегирането

(заличава се)

Член 34

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011³⁷.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011, като се вземат предвид разпоредбите на член 11 от него.

Член 35

Отмяна

1. Регламент (ЕС) № 995/2010 се отменя, считано от датата на прилагане на настоящия регламент, определена в член 36, параграф 2.
2. Регламент (ЕС) № 995/2010 обаче продължава да се прилага в продължение на 3 години от датата, посочена в член 36, параграф 2, по отношение на дървен материал и изделия от дървен материал, както са определени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 995/2010, които са произведени преди датата, посочена в член 36, параграф 1, и са пуснати на пазара на Съюза на или след датата, посочена в член 36, параграф 2.

³⁷ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията.

3. Чрез дерогация от член 1, втора алинея дървеният материал и изделията от дървен материал, определени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 995/2010, които са произведени преди датата, посочена в член 36, параграф 1, и са пуснати на пазара на Съюза повече от три години след датата, посочена в член 36, параграф 2, отговарят на изискванията на настоящия регламент.

Член 36

Влизане в сила и дата на прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Членове 3—12, 14—22, 24, 29 и 30 се прилагат 18 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.
3. Посочените в параграф 2 членове се прилагат 24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент за оператори, които са микропредприятия³⁸, създадени до 31 декември 2020 г., с изключение на продуктите, попадащи в обхвата на приложението към Регламент (ЕС) № 995/2010.

³⁸ Както е определено в член 3, параграф 1 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

В таблицата по-долу са изброени стоки, класирани в Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета³⁷, посочени в член 1 от настоящия регламент.

Настоящият регламент не се прилага за стоки, които са произведени изцяло от материал, който е приключил своя жизнен цикъл и в противен случай би бил изхвърлен като отпадъци, както са определени в член 3, точка 1 от Директива 2008/98/ЕО³⁸. Това освобождаване не се прилага за странични продукти от производствен процес, когато този процес включва материал, който не е отпадък, както е определен в член 3, точка 1 от посочената директива.

Съответн а стока	Съответни продукти
Домашни животни от рода на едрия рогат добитък	ex 0102 Живи животни от рода на едрия рогат добитък ex 0201 Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени ex 0202 Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, замразени ex 0206 10 Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени ex 0206 22 Черен дроб, годен за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък, замразени ex 0206 29 Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък (с изключение на език и черен дроб), замразени 160250 Други приготвени или консервирани храни от месо, карантии или кръв от животни от рода на едрия рогат добитък ex 4101 Сурови кожи от едър рогат добитък (пресни или осолени, сушени, варосани, пиклирани или консервирани по друг начин, но недъбени, нито пергаментирани, нито обработени по друг начин), дори обезкосмени или цепени

³⁷ Кодовете по номенклатурата са взети от кодовете по Комбинираната номенклатура, както е определена в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа и установена в приложение I към него, които са в сила към датата на публикуване на настоящия регламент и *mutatis mutandis*, както са изменени с последващо законодателство.

³⁸ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3—30).

	ex 4104 Дъбени или „crust“ кожи от едър рогат добитък, обезкосмени, дори цепени, но необработени по друг начин ex 4107 Дъбени или „crust“ кожи, допълнително обработени, включително пергаментирани кожи, от едър рогат добитък, обезкосмени, дори цепени
Какао	1801 00 00 Какао на зърна, цели или натрошени, сурови или печени 1802 00 00 Черупки, обелки, люспи и други отпадъци от какао 1803 Какаова маса, дори обезмаслена 1804 00 00 Масло, мазнина и течное масло от какао 1805 00 00 Какао на прах, без прибавка на захар или други подсладители 1806 Шоколад и други хранителни продукти, съдържащи какао
Кафе	0901 Кафе, дори печено или декофеинизирано; черупки и люспи от кафе; заместители на кафе, съдържащи кафе, независимо от съотношението в сместа
Маслодай на палма	1511 Палмово масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени 1207 10 Палмистови орехи или ядки 1513 21 Сурово палмистово масло или масло от бабасу и техните фракции 1513 29 Палмистово масло или масло от бабасу и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени (с изключение на сурово масло) 2306 60 Кюспета и други твърди остатъци, получени при извличането от палмистови орехи или ядки, дори смлени или агломерирани под формата на гранули ex 3823 19 30 Дестилат от палмови мастни киселини, хидрогениран или не, със съдържание на свободни мастни киселини 80 % или повече, за употреба при производството на:
Соя	1201 Семена от соя, дори натрошени 1208 10 Брашна от семена от соя 1507 Соево масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени 2304 Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на соевото масло

Дървен материал	4401 Дърва за горене под формата на трупчета, цепеници, клони, снопчета или подобни форми; дървен материал на трески или частици; дървени стърготини, отпадъци и остатъци, дори агломерирани под формата на трупчета, брикети, пелети или в подобни форми 4402 Дървени въглища (включително въглищата от черупки или костилки), дори агломерирани 4403 Необработен дървен материал, дори обелен, със или без беловина, двустранно или четиристранно грубо издялан, с приблизителна форма на квадрат или правоъгълник 4404 Дървени заготовки за обръчи; цепени колчета за връзване на лози и подобни; заострени колове и колчета от дървен материал, небичен надлъжно; само грубо нарязан или заоблен, но нестругован, нито извит и нито обработен по някакъв друг начин дървен материал за бастуни, чадъри, дръжки на инструменти или други подобни; дървени пръчки, ленти и други подобни 4405 Дървесен талаш; дървесно брашно 4406 Дървени траверси за железопътни или подобни линии 4407 Дървен материал, нарязан или бичен надлъжно, цепен или кръгообразно нарязан, дори рендосан, шлифован или клинозъбно съединен, с дебелина над 6 mm 4408 Фурнирни листове (включително тези, получени чрез нацепване на слоест дървен материал), развиван фурнир за шперплат или листове за подобен слоест дървен материал и друг дървен материал, надлъжно нарязан, нацепен или кръгообразно развит, дори рендосан, шлифован, челно или клинозъбно съединен, с дебелина, непревишаваща 6 mm 4409 Дървен материал (включително паркетни дъски и фризи, несглобени), профилиран (нутван, федерован, жлебован, фалцован, кантован, свързан под формата на V, формован за корнизи, със заоблени ръбове или обработен по подобен начин) по дължината на един или на няколко ръбове или страни, дори рендосан, шлифован или клинозъбно съединен 4410 Пласти от дървесни частици, пласти, наречени „oriented strand board“ (OSB) и подобни пласти (например „waferboards“) от дървен материал или от други дървесинни материали, дори агломерирани със смоли или с други органични свързващи вещества 4411 Пласти от дървесни влакна или от влакна от други дървесинни материали, дори агломерирани със смоли или други органични свързващи вещества 4412 Шперплат, фурнировани плоскости и подобен слоест дървен материал
-----------------	--

	4413 00 00 „Уплътнен“ дървен материал, на блокове, плочи, дъски или профили 4414 Дървени рамки за картини, фотографии, огледала или други подобни 4415 Каси, касетки, щайги, барабани и подобни амбалажи от дървен материал; дървени барабани за кабели; обикновени палети, бокс палети и други товароносители от дърво; дървени подпори за палети (Не включва материали, които са предназначени за опаковане, които се използват изключително като материали за опаковане, за подпора или с цел защита или пренос на друго изделие, пуснато на пазара.) 4416 00 00 Бъчви, каци, качета и други бъчварски изделия и техните части, от дървен материал, включително заготовките за дъги 4417 Инструменти, тела и дръжки за инструменти, тела за четки, дръжки за метли или четки, от дървен материал; калъпи и опъвачи за обувки, от дървен материал 4418 Дърводелски изделия и части за конструкции от дърво, включително порестите дървесни плочи, съединени плочи за подови настилки и покривните шиндри („shingles“ и „shakes“), от дървен материал ex 4419 Съдове и прибори за сервиране или за кухня от дървен материал 4420 Мозайки върху дърво и инкрустиран дървен материал; ковчезета, кутии и калъфи за бижута или за златарски изделия и други подобни, от дървен материал; статуетки и други изделия за украса, от дървен материал; артикули за вътрешно обзавеждане от дървен материал, неключени в глава 94 4421 Други изделия от дървен материал, включително 4421 20 Ковчези Дървесна маса и хартия от глави 47 и 48 от Комбинираната номенклатура, с изключение на продукти на основата на бамбук и продукти за рециклиране (отпадъци и остатъци) ex 9401 Мебели за сядане (с изключение на тези от позиция 9402), дори превръщащи се на легла, и техните части 9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 и 9403 90 30 Мебели от дърво 9406 10 00 Сглобяеми конструкции от дърво
--	--

Декларация за надлежна проверка

Информация, която трябва да се съдържа в декларацията за надлежна проверка в съответствие с член 4, параграф 2 от настоящия регламент:

1. наименование и адрес на оператора и, в случай на съответни стоки и продукти, въвеждани на пазара на Съюза или извеждани от него, регистрационен и идентификационен номер на икономическите оператори (EORI номер) в съответствие с член 9 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
2. код по Хармонизираната система, описание в свободен текст и количество (изразено в нетна маса или, когато е приложимо, обем или бройки)⁴² на съответния продукт, който е предназначен да бъде пуснат на пазара на Съюза от оператора;
3. Държава на производство и географско местоположение на всички парцели, където са произведени съответните стоки. Когато съответният продукт съдържа или е произведен от стоки, произведени в различни парцели, се включва географското местоположение на всичките различни парцели.
4. Текстът: „С подаването на настоящата декларация за надлежна проверка операторът потвърждава, че е извършена надлежна проверка съгласно разпоредбите на Регламент XXXX/XX, като не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск, че съответните продукти не отговарят на условията на член 3, буква а) или б).“

5. Подпис в следния формат:

Подписано за и от името на:

Място и дата на издаване:

Име, длъжност:

Подпис:

⁴² Количеството трябва да бъде изразено в килограми нетна маса или, когато е приложимо, в допълнителната мерна единица, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета срещу указания код по Хармонизираната система. Допълнителна мерна единица се прилага, когато тя е определена последователно за всички възможни подпозиции в рамките на кода по Хармонизираната система, посочен в декларацията за надлежна проверка.